

Închinare

Cuprins

1. Închinarea – sensul modern
2. Închinarea în greacă
 - 2.1. Închinare religioasă
3. Închinarea în Vechiul Testament
 - 3.1. Adevărații închinători
4. Studiu despre închinare
 - 4.1 Închinarea în VT
 - 4.2 Tu urăști faptele
 - 4.3 Isus a venit să slujească
 - 4.4 Caută Împărăția
5. Slujba de închinare
 - 5.1 Slujbele de închinare ale poporului
6. Note de subsol

Închinarea – sensul modern

O definiție modernă a cuvântului **închinare** este „sentimentul sau expresia reverenței și adorației.” Dar cuvântul **închinare** însemna odinioară *omagiu*, chiar *supunere*, față de voința și rangul unui superior.

A te închina lui Dumnezeu nu înseamnă doar a rosti sau a cânta cuvinte de laudă, nici măcar a-ți pleca capul și a spune „Doamne, Doamne” atunci când te rogi.

Dacă nu faci efectiv voia Tatălui, care este Dumnezeu, atunci nu te *închini* cu adevărat Lui.^[1]

Închinarea în greacă

Cuvântul grecesc din Noul Testament προσκυνέω (*proskuneo*) este „folosit pentru omagiu arătat oamenilor și ființelor cu rang superior.”^[2] Are legătură cu împlinirea voinței cuiva văzut ca superior, precum un conducător sau judecător.

Există și alte cuvinte grecești care pot însemna închinare.^[3] Cuvântul *idolatrie* provine din grecescul *eidololatria* (εἰδωλολατρία), un compus din *eidolon* (εἶδωλον, „image/idol”) și *latreia* (λατρεία, „închinare”).

Cuvântul grecesc *latreia* este definit ca „închinare, slujire adusă zeilor, muncă plătită.”^[4]

Verbul *latreuo* este definit ca „a sluji, a face slujbă, fie zeilor, fie oamenilor, folosit deopotrivă pentru sclavi și oameni liberi.”^[5]

Te închini într-o clădire?

Ce înseamnă de fapt cuvântul „închinare?”

Dacă te pleci fizic, chiar te închini?

Ne închinăm atunci când sărutăm mâna lui Dumnezeu sau ne prosternăm înaintea oamenilor?

Ce înseamnă cu adevărat să te închini sau chiar să-L lauzi pe Dumnezeu?

Este **închinarea** despre ceea ce spui sau cânti? Este ceea ce fac oamenii în „performanța” ritualurilor și ceremoniilor „creștine moderne?”

Sau este aplecarea voinței tale pentru a face „voia lui Dumnezeu,” Tatăl nostru care este în ceruri, Dumnezeul creației și al vieții?

Oamenii nu se închinau în cortul întâlnirii construit de Moise, ci de la ușa lor.

Dacă nu „pui masa” lui Dumnezeu Tatăl prin credință, speranță și dragoste, printr-o slujire zilnică pe „Calea” lui Hristos și prin practicarea „Religiei Curate,” nu te închini lui Dumnezeu. Dacă nu faci ceea ce a spus Isus, nu te închini lui Dumnezeu și nici nu-l aduci „omagiu.”

Închinarea a fost întotdeauna plecarea înaintea voinței stăpânului pe care l-ai acceptat. Voia Stăpânului este să-ți iubești aproapele așa cum te iubește Dumnezeu. A pofti bunurile aproapelui tău prin oameni care exercită autoritate și iau de la aproapele tău nu este dragoste.

Este închinarea practicarea Religiei Curate sau aplicarea pentru „plata nelegiurii?” Sentimentul pe care îl ai în biserică este o „înnoire a duhului” sau stimularea emoțiilor și a imaginației?

Putem vedea aceste cuvinte pentru închinare folosite de Hristos chiar în timpul ispitelor Sale:

Matei 4:10 Atunci Isus i-a zis: „Pleacă, Satano! Căci este scris: Domnului Dumnezeului tău să I te **închini** <proskuneo> și numai Lui să-I slujești <latreu>.”

Aceasta înseamnă că, dacă muncești pentru oameni care sunt *judecători conducători* – ca în zilele lui Faraon, ale lui Cezar sau în orice „muncă” furnizată de guvern, precum în zilele Egiptului – acea muncă ar fi o formă de **închinare**, așa cum era folosit cuvântul în vremea în care Biblia a fost scrisă.

Cuvântul grecesc *latreia*^[4] este înrudit cu *latron* (subst.) „plată, leafă,” *latris* „slujitor, închinător.”

Termenul *închinare* putea include și „laudă și mulțumire.” Deși lauda este o formă de omagiu, cuvântul *mulțumire* în greacă este *Euharistie*.

Există o diferență între sensul modern al cuvântului *închinare*, definit ca *sentiment* sau *manifestare de reverență* și *adoratie*, și sensul cuvintelor grecești și ebraice, care însemnau *omagiu* și *supunere*, adică împlinirea voinței cuiva cu rang superior.^[6]

Deși cântarea și lauda aduse lui Dumnezeu într-un grup ne pot face să ne simțim bine, prin ele însele nu reprezintă *cu adevărat închinare*, așa cum era înțeles cuvântul atunci când Biblia a fost scrisă. Cuvintele închinare și religie sunt ambele cuvinte de acțiune.

Schimbarea definiției cuvântului în zilele noastre îi poate înșela pe oameni, făcându-i să creadă că ceea ce fac este închinare adevărată,^[7] când de fapt nu este. Această schimbare a sensului cuvintelor precum religie și **închinare** este o formă foarte înșelătoare și periculoasă de sofism. Religia nu este doar ceea ce gândești despre Dumnezeu sau biserica la care mergi, iar **închinarea** nu este un sentiment plăcut care te cuprinde când mergi la biserică și spui că Îl iubești pe Dumnezeu. Atât religia, cât și închinarea cer împlinirea unei datorii față de Dumnezeu și, prin urmare, față de aproapele tău.^[8] Trebuie să fii un împlinitor al Cuvântului. Nu poți împlini acea datorie în mod eficient ca trup decât dacă te aduni împreună cu ceilalți după modelul poruncit de Hristos.

Hristos a făcut limpede, în *pilda celor doi fii*,^[9] că adevăratul fiu nu este cel care spune că va face voia tatălui său în omagiu, ci cel care o face efectiv.^[1] Dacă nu faci ceea ce a spus Hristos să faci – care este voia Tatălui – sau dacă faci ceva contrar celor spuse de El, atunci a spune „Doamne, Doamne”^[10] nu este *închinare* și nici *slujbă de închinare*.^[11]

Sunt mulți oameni care cred că se închină lui Dumnezeu, dar de fapt se închină în zadar.^[12]

Isus avertizează chiar că „mulți” vor crede că vin în Numele Lui, dar în realitate vor fi lucrători ai fărădelegii.

Închinare religioasă

Nu ar trebui să ne imaginăm că lauda și cântarea în biserică sunt închinare, indiferent de ce ne fac ele să „simțim.” Isus a spus foarte clar că, fără a face cu sârguință ceea ce a poruncit Hristos să facem, nu există închinare adevărată.^[4]

Închinarea religioasă trebuie să includă ideea și practica unei slujiri de închinare care să fie opusul practicilor lacome pe care le vedem în lume. Ce sunt slujbele de închinare și care este valoarea lor reală pentru societate?^[13]

Oamenii sunt atât de prinși în rutina religioasă a superstițiilor moderne, încât nu mai fac ceea ce Hristos ne-a poruncit să facem.

Mulți cred că religia este închinare sub forma ritualurilor: bătut din palme, dans, cântare și laudă. Religia provine din cuvântul grecesc *threskeia*, care se referă la ceea ce faci, nu doar la ceea ce *gândești* despre Dumnezeu sau despre zei. Religia Curată era modul voluntar prin care făceai ceea ce era necesar pentru a-ți împlini obligația față de Dumnezeu și față de aproapele tău, adică să-l iubești într-un mod care contribuie la binele lui sau al ei.

A te închina prin Religia Curată înseamnă a avea grijă de cei nevoiași ai societății fără ajutorul lumii și fără ajutorul celor numiți adesea „*tații pământești*” sau „binefăcătorii lumii.” Bunăstarea oferită de aceștia este prin forță, nu prin caritate, așa cum au făcut Ioan Botezătorul, Isus și apostolii, precum Pavel.

Creștinul modern poate crede chiar că termenul *threskos* are legătură cu frica, pe care unii o derivă din *threomai*, „a tremura,” însă cercetătorii mai recentți îl leagă de rădăcina *therap-*, care înseamnă „a sluji.” Hristos a spus că El a venit să slujească și, dacă venim în Numele Lui, trebuie să facem același lucru.

Cuvântul *therapon*, care înseamnă „slujitor” (substantiv) și este înrudit cu *therapeuo* („a sluji, a vindeca; îngrijitor, slujitor”), este un termen al demnității și libertății, folosit despre Moise în Evrei 3:5. Cuvântul *therapeia*, care înseamnă „vindecare,” este de asemenea înrudit cu *therapeuo* și exprimă în primul rând ideile de „grijă” și „atenție.”

Religia lui Hristos înseamnă grija unora pentru alții într-un mod care întărește oamenii pe Calea lui Hristos. Ea înseamnă plecarea și supunerea față de căile Lui de neprihănire și practici caritabile de iubire și iertare.

Aceasta are sens în contextul epistolei lui Iacov și al faptului că ritualurile lipsite de sens nu aveau rost nici în Israelul timpuriu, nici în Biserica primară, nici în activitatea lui Isus și nici nu ar fi adus rod. Isus a spus că trebuie să căutăm Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, iar dacă nu vedem un sistem de asistență socială care funcționează exclusiv prin caritate, nu ne închinăm nici lui Isus, nici lui Dumnezeu Tatăl.

Unii știu că închinarea religioasă înseamnă grija reală față de alții, totuși oamenii nu fac ceea ce li s-a cerut și transformă în rituri religioase false lucruri care nu sunt elemente ale Evangheliei Lui...

Galateni 4:10 „Voi păziți zile, luni, vremi și ani. Mă tem pentru voi, să nu fi ostenit degeaba pentru voi.”

Închinarea în Vechiul Testament

Cuvântul ebraic *shachah* (שָׁחָה),^[14] tradus prin **închinare** în Vechiul Testament, poate însemna „a se pleca” sau „a se supune voinței unui superior.”

Shachah^[14] (שָׁחָה) este tradus de 99 de ori prin *a se închina*, dar și prin: *a se pleca* (31), *a se pleca până la pământ* (18), *omagiu/supunere* (9), *reverență* (5), *a cădea la pământ* (3), *ei înșiși* (2), *a se apleca* (1), *a se ghemui* (1), *alte forme* (3). Este definit ca „a se pleca” „înaintea unui superior, ca omagiu.” Omagiu are legătură cu a face^[1] voia Domnului pe care spui că Îl slujești.^[10]

Dacă o persoană nu face voia lui Isus potrivit învățăturilor Sale – în lucruri precum iubirea și caritatea, Religia și Corbanul lui Hristos, incluzând iertarea, credința în Dumnezeu și loialitatea față de Hristos ca un alt împărat^[15] – atunci nu l se **închină**, indiferent cât de tare strigă sau cântă în clădirile bisericii sau pe stradă.

A oferi loialitate sau a jura credință, a aduce omagiu unui superior, unui domn sau unui zeu este idolatria lumii, mai ales atunci când este făcută prin practici lacome,^[16] pentru a obține beneficii pe seama aproapelui tău. Aceasta nu este închinare adusă lui Hristos, nici Tatălui.^[17] A avea poftă după beneficii și „delicatesele” conducătorilor care se numesc pe ei înșiși binefăcători, dar care exercită autoritate asupra aproapelui tău în loc să lucreze prin iubire și caritate fierbinte, este antihristic. Este „a ne mușca unii pe alții,” opusul a sta la mesele Bisericii primare, care slujeau trupul și sângele Euharistiei lui Hristos, nu „oalele cu carne” ale cetățitorilor-stat ale lumii.

Adevărații închinători

Cui i te închini cu adevărat?

Este Dumnezeu Tatăl, care este în ceruri, sau sunt zeii „lumii” – din care Împărăția lui Isus nu făcea parte – și „tații pământești”, patronii noii Rome, care oferă daruri, gratuități și beneficii ce reprezintă plata nelegiurii?

Studiu despre închinare

Într-o slujbă de închinare iudaică, binecuvântările antice de laudă și mulțumire aduse lui Dumnezeu, precum *Sh'ma*, *Amidah* (Rugăciunea în picioare) sau *Tfilah* (Rugăciunea), sunt adesea recitate, iar Psalmii pot fi cântați.

Slujba de închinare creștină modernă include adesea cântarea de imnuri creștine tradiționale și refrene sau interpretări mai moderne de cântări și laude, citirea Scripturii și o predică.

Astfel de activități comunitare le oferă participanților un sentiment de părtășie și solemnitate, dar despre asta este închinarea? Vrea Dumnezeu cântare și laudă sau dreptate și milă?

„Dreptatea și judecata sunt temelii tronului Tău; mila și adevărul merg înaintea feței Tale.” (Psalm 89:14)

În armată, ziua începe cu un jurământ de credință și ridicarea solemnă a drapelului. Este obișnuit să vezi câteva sute de oameni mărșăluind în cadență, cântând la unison. Sunt și acestea forme de închinare? Putem include ca închinare și ridicarea sobră pentru a cânta *Star-Spangled Banner* la convenții politice sau la meciuri, sau ridicarea în picioare pentru un judecător la intrarea lui în sala de judecată?

Cuvântul **închinare** este definit în dicționarele moderne drept „iubirea și devoțiunea reverențioasă acordate unei divinități, unui idol sau unui obiect sacru.” Înainte ca primii americani să vină din Anglia, era obișnuit ca termenul **închinare** să fie folosit „ca formă de adresare pentru magistrați, primari și alte demnități.”^[18]

Nimic nu a contribuit mai mult la controlul minții omului decât capacitatea de a modifica sensul cuvintelor. Cuvintele pot fi schimbate, dar sensul lor original rămâne pentru totdeauna fixat în timp și istorie.

Cu puțin peste o sută de ani în urmă, în *Dicționarul Biblic Easton* din 1897, cuvântul **închinare** este definit astfel: „omagiul adus lui Dumnezeu, pe care este păcat (idolatrie) să-l aduci oricărei ființe create (Exod 34:14; Isaia 2:8). Un astfel de omagiu a fost refuzat de Petru (Fapte 10:25–26)^[19] și de un înger (Apocalipsa 22:8–9).”^[20]

Easton spune că închinarea este *omagiu*, care reprezintă „recunoașterea ceremonială, de către un vasal, a loialității față de stăpânul său, conform legii feudale.” Aceasta pare mult mai apropiată de sensul autorilor Scripturii decât cântarea de Sabat sau de duminică. Sensul biblic al unui cuvânt depinde de intenția și sensul autorului și nu se schimbă odată cu opiniile, filozofiile sau doctrinele moderne.

Cuvântul **închinare** din Noul Testament provine în mod constant din grecescul *proskuneo*,^[21] format din două cuvinte: prepoziția „către” și cuvântul pentru „câine.” Literal, însemna „a săruta,” ca un câine care linge mâna stăpânului său.

Închinarea în Vechiul Testament

Cuvântul grecesc *proskuneo* este tradus consecvent prin **închinare** în Noul Testament, dar, întrucât Isus nu a predicat în greacă, putem presupune că *proskuneo* este doar substitutul grecesc pentru cuvântul ebraic tradus prin **închinare**. Însă nu există un singur cuvânt ebraic tradus astfel, iar aceste cuvinte nu sunt traduse consecvent.

Un cuvânt ebraic tradus prin *închinare* apare pentru prima dată în Geneza 22:5: „*Avraam a zis tinerilor săi: «Rămâneți aici cu măgarul; eu și băiatul ne vom duce până acolo, ne vom închina și ne vom întoarce la voi.»*”

Prin traducerea tradițională ni se cere să credem că Avraam mergea să se închine lui Dumnezeu și să-și jertfească fiul, deoarece credea că aceasta era voia lui Dumnezeu. Aici cuvântul este *shachah*, care înseamnă „a se pleca,” în sensul de supunere și recunoaștere a rangului. Nu este prima apariție a lui *shachah* [חשח – Shin, Chet, Hei] în Scripturi.

„El și-a ridicat ochii și s-a uitat; și iată că trei oameni stăteau înaintea lui. Când i-a văzut, a alergat înaintea lor de la ușa cortului și s-a plecat până la pământ.” (Geneza 18:2)

Acest cuvânt ebraic este tradus și prin: *a se pleca* (31), *a se pleca până la pământ* (18), *omagiu* (9), *reverență* (5), *a cădea la pământ* (3), *ei înșși* (2), precum și *a se apleca* și *a se ghemui* (câte o dată). Același cuvânt ebraic cu trei litere [7811, חשח Shin, Chet Hei] este tradus și prin a înota.

Conceptul de *a se pleca la pământ* ca formă de închinare este o recunoaștere a rangului – esența *omagiului* – exprimată și prin cuvântul aramaic *sagid* [סגיד Semech, Gimel, Dalet], tradus prin *închinare*^[22] în Daniel și definit ca „a se prosterna, a aduce omagiu.”

Același cuvânt aramaic [סגיד Semech, Gimel, Dalet] apare în Isaia cu un alt număr Strong [5456], tradus prin „a cădea la pământ” în legătură cu dumnezei falși. Dacă înlocuiești litera Dalet cu Nun, obții cuvântul ebraic pentru guvernator sau conducător. Dacă înlocuiești Dalet cu Reș, obții cuvântul ebraic pentru *a închide*, *a încercui* sau *a întemnița*.

Găsim și cuvântul *închinare* în expresii precum „*închinătorii lui Baal*” (2 împărați), provenind din *abad* [עבד],^[23] care înseamnă „a munci,” dar mai degrabă „a fi constrâns să muncești” sau „a fi ademenit să slujești.” Chiar și cuvântul *Baal* înseamnă „domn,” exprimând din nou un rang superior și o slujire subordonată ca datorie impusă. Cain era lucrător al pământului.^[24] Pământul pe care îl constrângea în slujba sa era *adamah*, tradus prin *pământ*, *țarină*, dar și *agricultor* sau *țară*. Era Cain pământul sau îi constrângea pe alți fii ai lui Adam să muncească pentru el, să se plece, să-i aducă omagiu?

Shachah (חשח) apare în Cele Zece Porunci asociat cu slujirea și este tradus din nou prin *a se pleca*: „*Să nu te pleci înaintea lor și să nu le slujești...*” (Exod 20:5)

Rangul, omagiul și slujirea sunt concepte politice. Din perspectivă biblică, Avraam părăsea cetățile-stat sau statele civile din Ur și Haran pentru a fi liber de plata omagiului către *zeii cetății*. El a ales să aducă omagiu Dumnezeului Creației, lui Dumnezeu Tatăl. A ridicat chiar „altare” din pietre vii, pentru ca oamenii să trăiască potrivit legii desăvârșite a libertății.^[25]

În Vechiul Testament, cuvintele „dumnezei” și „Dumnezeu” sunt traduse dintr-un singur cuvânt la plural, *elohiym*, definit ca „judecători, conducători” și „uneori folosit ca titlu de deferență pentru magistrați.”^[26] În Noul Testament, cuvântul Dumnezeu este tradus din grecescul *theos*, care în sens figurat înseamnă „magistrat.” Împărații și președinții dețin adesea funcția de Apotheos – numitor de dumnezei^[27] – deoarece ei numesc judecătorii în cadrul jurisdicțiilor lor.^[28]

Cel mai frecvent cuvânt tradus prin *închinare* în Noul Testament este *proskuneo*. El nu înseamnă doar „a se pleca,” ci „a săruta mâna.” Traducerea obișnuită nu redă pe deplin sensul. La orientali, includea ideea de a îngenunchea sau *a se prosterna ca semn de reverență, de omagiu sau supunere*. *Proskuneo* era folosit pentru *omagiul adus oamenilor și ființelor cu rang superior*. Dar simpla supunere^[29] nu este suficientă pentru conducători; nu există profit doar în a te pleca.

Cuvântul *latreuo*, de la *latris* („slujitor plătit, angajat”), este de asemenea tradus prin *a se închina* și *închinător* în Noul Testament și înseamnă *a sluji pentru plată*, incluzând ideea de omagiu.^[30]

Sensul adevărat al *închinării* în Biblie are o temă comună: omagiul și relația de rang dintre superior și inferior, într-un context politic. Isus și Ioan Botezătorul au predicat o Împărăție, nu o religie.

Pe vremea lui Hristos exista o plângere privind elenizarea tradițiilor iudaice. În *Legile* lui Plato, despre închinarea muzicală pentru Apollo, el afirmă:

„Pentru ca sufletul copilului... să asculte de lege... spun că au fost inventate cântările, care de fapt încântă și sunt menite să sădească acea armonie despre care vorbim.”

„În mod similar, adevăratul legiuitor va convinge, iar dacă nu poate convinge, îl va constrânge pe poet să exprime, așa cum se cuvine, prin cuvinte frumoase și nobile, în ritmurile și melodiile sale, chipurile oamenilor cumpătați, curajoși și buni în toate privințele.”^[31]

Bănuiesc că transformarea modernă a cuvântului *închinare* dintr-un act politic de omagiu și recunoaștere a rangului superior este desăvârșirea acelei vechi demagogii grecești. Cu siguranță, predicarea modernă are mai mult în comun cu oratorii greci decât cu dialogul de întrebări și răspunsuri din predicile Noului Testament.

Israel era o împărăție, nu o religie [modernă]. Iudeea era rămășița acelei împărății, adâncită în apostazie, cu uzurpatori ocupând tronul și serviciul public din templu. Isus a venit propovăduind o împărăție care era aproape, nu o religie. Închinarea în Împărăția Cerurilor nu este doar vorbire de buze sau laudă verbală și cântare melodioasă, ci manifestarea omagiului datorat Împăratului și Tatălui Său.

Omagiu este o ceremonie care dovedește supunerea, iar odată cu această supunere oamenii sunt obligați să-și dea bunurile stăpânului sau stăpânilor lor, legiuitorilor, conducătorilor și judecătorilor. Religia este un aspect al fiecărui guvern; în esență, ea se ocupă de văduvele, orfanii și nevoiașii societății. În Împărăție există și un aspect al religiei care ne cere să împlinim această sarcină prin ofrande de bunăvoie, în credință, speranță și dragoste. *Religia Curată*^[32] este bine definită în Biblie.

„Religia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu Tatăl este aceasta: să cercetezi pe orfani și pe văduve în necazurile lor și să te păzești neîntinat de lume.” (Iacov 1:27)

A fi neîntinat de lume înseamnă a rămâne neatins, în duh și adevăr, de căile lumii. Lumea^[33] era guvernarea Romei, care, asemenea lui Cain, constrângea ofrandele oamenilor; asemenea lui Saul, obliga la jertfe; și asemenea lui Solomon și Roboam, îi asupra ca și cum ar fi fost biciuiți cu bice și scorpionii.^[34]

Isus era Împăratul. Îngerii au vestit aceasta, regii au recunoscut-o, păstorii au primit-o, glasul poporului L-a aclamat,^[35] Roma a proclamat-o.^[36] Singurii care L-au denunțat au fost fariseii, care au spus că nu au alt împărat decât Cezarul.

Ca Împărat, El a rânduit o Împărăție pentru anumiți oameni aleși,^[37] ca ei să slujească Împărăția care era aproape și să o păstreze. Rangul lor în acea Împărăție este întotdeauna unul de slujire, nu *de exercitare a autorității*.^[38] Ei nu primesc omagiu sau supunere, acestea fiind rezervate doar Fiului – Împăratul Împărăției – și Tatălui Său.

„Când a intrat Petru, Corneliu i-a ieșit înainte, a căzut la picioarele lui și i s-a închinat. Dar Petru l-a ridicat și a zis: «Scoală-te; și eu sunt om.»” (Fapte 10:25)

De la început, adevărații slujitori ai lui Hristos au refuzat întotdeauna să primească omagiul convenit Împăratului. Ei au rămas credincioși poruncilor lui Hristos ca slujitori ai Împărăției Sale. Dar au existat și unii care, încă de la început, au ales să dilueze, să nege și chiar să uzurpe Împărăția Lui care era aproape, prin alte căi care aduc oamenii în robie și sub stăpânirea „cezarilor” preținși ai lumii.

Tu urăști faptele

„Dar ai lucrul acesta bun: că urăști faptele nicolaiților, pe care și Eu le urăsc.” (Apocalipsa 2:6)

Care era doctrina „nicolaiților?” Exista o legătură între ei și Balaam. Numele *Balaam* provine din cuvântul ebraic *Baal*, care înseamnă „domn” sau „stăpân,” iar 'am' se referă la *popor*. Este o expresie a unui rang superior exercitat asupra poporului, contrar directivei lui Hristos, Împăratul.

Nike este cuvântul grecesc pentru „cuceritor,” iar *nikos* înseamnă „biruitor.” *Laos* este cuvântul pentru „popor.” Nicolait și Balaam sunt două forme diferite ale aceleiași idei. Ambele includ noțiunea de rang, domnie și supunere față de o autoritate care își exercită puterea de a judeca poporul. Sunt sisteme care îi transformă pe oameni în „dumnezei” sau conducători judecători, cărora alți oameni trebuie să le aducă omagiu. Omagiul înseamnă credință jurată, loialitate, supunere.

Cain a făcut același lucru în primul stat-cetate, iar împărații lui Israel, aleși de popor atunci când poporul L-a respins pe Dumnezeu, au forțat de asemenea omagiul și jertfa^[39] poporului, biciuindu-l cu bice și scorpionii.

Există o controversă legată de cine sunt clerul și laicii (poporul) în Împărăția Cerurilor. Din textul biblic este limpede că Isus a rânduit anumite persoane în poziții de slujire. Aceștia, la rândul lor, au rânduit slujitori-administratori aleși de popor.^[40] Cuvântul *cler* se referă pur și simplu la slujitorii/administratorii Împărăției, robi ai Împăratului și slujitori publici ai poporului. *Laicii* sunt poporul care se bucură de legea desăvârșită a libertății, cu povara responsabilității personale și cu răsplata răscumpărării în duh și adevăr.

Problema apare atunci când nu se face distincția între sistemul nicolait/balaamit de cler și laici și cel întemeiat de Hristos. Rezultatul doctrinelor religioase pe care le propovăduiesc unii este că Împărăția lui Dumnezeu nu este „aproape.” Ei nu par să înțeleagă că Împărăția vine când se face voia Lui. Ea nu vine „prin observație,” ci este rodul credinței și consecința carității.

Unele religii au un cler „de sus în jos” care *exercită autoritate*, dar aceasta este contrar Împărăției Cerurilor. „El a învățat că autoritatea regilor și prinților a fost inițial derivată din popor.”^[41] Cum obțin regii puterea autorității care aparținea inițial poporului prin harul și stăpânirea date de Dumnezeu? O obțin atunci când poporul îl respinge pe Dumnezeu și strigă după conducători care să exercite autoritate asupra lor. Ei poftesc bunurile apropiate prin intermediul acestor conducători și judecători guvernamentali pe care și-i aleg singuri.^[42] Prin această fire lăcomă, oamenii devin resurse umane și sunt aduși din nou în robie.^[43] Aceste instituții lumești, făcute de mâinile oamenilor, cer ca poporul să le slujească, își asupresc aproapele, îl denunță pe Împărat, declară că nu au alt guvern decât Cezarul și își întorc inimile de la căile lui Dumnezeu.

„Iar cu privire la faptul că nu jurăm deloc și că spunem întotdeauna adevărul, El ne-a poruncit astfel: 'Să nu jurați nicidecum; ci cuvântul vostru să fie: da, da; nu, nu; căci ce trece peste acestea vine de la Cel Rău' (Matei 5:34–37). Iar că trebuie să ne închinăm numai lui Dumnezeu, ne-a învățat astfel: 'Cea mai mare poruncă este: Să te închini Domnului Dumnezeului tău și numai Lui să-I slujești, din toată inima ta și din toată puterea ta, Domnului Dumnezeului care te-a făcut' (Marcu 7).”^[44]

Aici îl vedem pe Iustin Martirul echivalând jurarea de jurămintă față de oricine cu încălcarea poruncii de a ne închina numai lui Dumnezeu. Acesta este unul dintre modurile prin care guvernele dobândesc putere, iar oamenii și societatea sunt slăbiți prin dependența lor de acel guvern al loialității.

„De atunci încolo Isus a început să propovăduiască și să zică: Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape.” (Matei 4:17)

Isus nu predica faptul că religia [modernă] cerurilor este aproape, ci că Împărăția cerurilor este aproape. Ea nu este ca guvernele celorlalte neamuri, ci era și este foarte reală. Este rar recunoscută pentru că nu exercită autoritate unii peste alții, așa cum Isus a interzis.^[45]

Motivul pentru care primii creștini se adunau era să se ocupe de treburile aceluia guvern al lui Dumnezeu. Acesta este și motivul pentru care au fost persecutați, din gelozie și invidie față de libertatea lor. Constituția romană garanta libertatea religioasă, astfel încât puteai apela la orice guvern pentru nevoile tale. Hristos întorcea lumea „cu fața în sus,” iar pentru cei care nu voiau să se schimbe, creștinii păreau că „răstoarnă lumea.”

Guvernele neamurilor erau de sus în jos, dar guvernarea lui Dumnezeu este de jos în sus. Ea începe în adâncul inimii fiecărui om. Este un sistem al alegerii și libertății, în care nimeni nu te taxează în afară de propria ta conștiință.^[46] Fiecare om este împărat în casa lui^[47] și preot în familia sa.^[48]

Isus a venit să slujească

„... Eu sunt în mijlocul vostru ca Cel ce slujește.” (Luca 22:27)

În *Istoria declinului și prăbușirii Imperiului Roman* a lui Gibbon, el a lăudat „uniunea și disciplina republicii creștine.” Această disciplină personală includea drepturile și responsabilitățile libertății. Era o împărăție care depindea de credință, speranță și dragoste (caritate).

El a arătat și că „treptat a format un stat independent și în creștere în inima Imperiului Roman.” *Ekklesia* creștină timpurie era o republică recunoscută de Roma prin proclamarea bătută în cuie pe cruce, prin ordinul proconsulului Romei, Pontius Pilat. Când Isus a înviat din morți ca să stea din nou pe pământ, așa a înviat și Împărăția Lui. Împărăția Sa trăiește acum în inimile celor care urmează Calea Lui și fac voia Tatălui și a Fiului.

Când Isus a spus să nu numim pe nimeni de pe pământ „tată,” aceasta a fost o afirmație spirituală și politică.^[49] Să trăiești în Împărăția lui Hristos și să te întorci la casa Tatălui din Ceruri este un lucru minunat. Dacă ne întoarcem cu adevărat în casa și Împărăția Lui în duh și adevăr, atunci ar trebui să trăim sub legea desăvârșită a libertății, nu sub robia lui Iacov.^[50]

Mulți oameni văd închinarea ca pe cântare sau laudă adusă lui Isus ori Tatălui, dar este aceasta închinare adevărată sau doar „slujire cu buzele?” El spune:

„Dacă Mă iubiți, păziți poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac; Duhul adevărului, pe care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede și nu-L cunoaște; dar voi Îl cunoașteți, căci rămâne cu voi și va fi în voi. Nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi. Încă puțină vreme, și lumea nu Mă va mai vedea; dar voi Mă veți vedea; pentru că Eu trăiesc, și voi veți trăi. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu, că voi sunteți în Mine și că Eu sunt în voi. Cine are poruncile Mele și le păzește, acela Mă iubește; și cine Mă iubește va fi iubit de Tatăl Meu; Eu îl voi iubi și Mă voi arăta lui. Iuda, nu Iscarioteanul, I-a zis: ‘Doamne, cum se face că Te vei arăta nouă și nu lumii?’ Isus i-a răspuns: ‘Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvintele Mele; și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el și vom locui împreună cu el.’” (Ioan 14:15, 23)

Este credința în Hristos un lucru gol sau un lucru care aduce rod? Omagiul sau închinarea poate fi definit(ă) ca „recunoașterea simbolică făcută de un vasal feudal, către și în prezența stăpânului său, când primea investitura feudei sau ajungea la ea prin succesiune, că este omul lui, sau vasalul lui; profesiune de credință jurată către un suveran.” Deși mulți oameni cântă laude de închinare, viețile lor sunt pline de acte de omagiu și închinare față de regii neamurilor care exercită autoritate unii asupra altora. Viețile lor seamănă cu ale neamurilor, nu cu Împărăția lui Dumnezeu. Aceiași oameni „aplică” sau se roagă la masa acestor conducători ai neamurilor, numiți *binefăcători*, în speranța de a primi darurile, gratuitățile și beneficiile lor.

„Când șezi la masă cu un stăpânitor, ia seama cu băgare de seamă la ce-ți este pus înainte; și pune-ți cuțitul la gât, dacă ești un om lacom. Nu pofti mâncărurile lui alese, căci sunt o hrană înșelătoare.” (Proverbe 23:1–3)

Închinarea este un act al credinței și o expresie a acceptării rangului superior al unui împărat sau Domn. La origine, nu este un termen religios. Când începem cu adevărat să ne închinăm Domnului și Împăratului, atunci putem găsi motiv să celebrăm și să-I cântăm laudele, dar ni se spune că familia Lui face voia Tatălui.^[51]

Când ne închinăm cu adevărat lui Dumnezeu, este un motiv de bucurie, dar nu trebuie să confundăm celebrarea cu actul închinării în sine.

„Ci căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.” (Matei 6:33)

Caută Împărăția

Întreaga Biblie este un comentariu despre relațiile politice ale omului cu guvernele create de mâinile oamenilor. Aceste guverne cer slujirea poporului ca resurse umane, iau fiii și fiicele oamenilor, primele roade ale muncii lor, ce este mai bun din câmpurile lor și domnesc peste ei, deoarece *glasul poporului L-a respins* pe Dumnezeu.

De la cetatea lui Cain la împărăția lui Nimrod, apoi la faraonii și cezarii lumii, oamenii L-au respins pe Dumnezeu în favoarea guvernelor proprii lor creații și pentru beneficiile pe care le poftesc.

Pentru a înțelege cu adevărat guvernarea lui Dumnezeu și Împărăția Cerurilor – sau o guvernare dumnezeiască – este necesar să dobândești cunoaștere și înțelegere despre guverne.

Israel a fost literalmente Împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Înainte de Saul și David, cine era regele ei? Nu era oare capul fiecărei familii? Cum era condusă? Nu era condusă mai întâi în inimile și mințile oamenilor, prin conștiința dată de Dumnezeu? Unde a mers greșit? Nu a fost oare glasul poporului?^[52] Poporului i s-a spus clar:

„Și Domnul a zis... ascultă de glasul lor... dar să-i înștiințezi solemn... El va lua pe fiii voștri... își va pune căpetenii peste mii și căpetenii peste cincizeci... va lua pe fiicele voastre... va lua câmpurile voastre... chiar pe cele mai bune, și le va da slujitorilor săi... va lua... și va da dregătorilor săi și slujitorilor săi... va lua... pe cei mai buni tineri ai voștri... și-i va pune la lucrările lui... veți striga... și Domnul nu vă va asculta... Totuși poporul n-a vrut să asculte... Samuel a zis oamenilor lui Israel: ‘Duceți-vă fiecare în cetatea lui.’” (1 Samuel 8:8–22)

Centralizarea unei autorități „de sus în jos,” sub regi de carne și sânge, a fost aspru condamnată și avertizată de Samuel. Poporul a refuzat să asculte de înțelepciunea lui Dumnezeu, așa cum făcuse de la început. Prin urmare, până la venirea lui Hristos, Împăratul, ei au fost puși pe drumul despotismului și tiraniei. Oamenii încă au dificultăți în a trăi fără conducători care exercită autoritate unii peste alții, pentru că nu au primit cu adevărat Evanghelia că Împărăția Cerurilor este aproape.

Ce fel de Împărăție vrea Dumnezeu pentru copiii Săi?

„Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu.” (Ioan 1:12)

Cu aproximativ 3.000 de ani în urmă, Moise a administrat o societate de aproape trei milioane de oameni. El a fost călăuzit să-i organizeze prin rânduirea de căpetenii peste zece familii și căpetenii peste zece căpetenii etc.

„Atunci căpeteniile lui Israel, capii caselor părinților lor, care erau căpeteniile semințiilor și erau responsabili de cei numărați, au adus daruri.” (Numeri 7:2)

Dacă *căpeteniile semințiilor* erau „peste” popor, care era atunci diferența față de numirea unui rege peste popor? Cuvântul „peste” din Numeri 7:2 provine din *amad* (אמד), tradus de 171 de ori prin „a sta” și de 137 de ori prin „a se opri,” fiind foarte rar tradus „peste” în cele peste 500 de apariții. Aceleași trei litere ebraice primesc și alte numere Strong,^[53] fiind traduse prin „drept” sau „cu mine.”

Amad înseamnă „a sta, a rămâne, a dăinui, a-și lua poziția.” Cuvântul nu înseamnă cu adevărat „a domni peste,” așa cum ne gândim la un rege sau general care stăpânește peste supușii săi. Mai degrabă exprimă ideea de a sta alături, de a susține sau a împlini un oficiu de slujire, respect și datorie. Iar cuvântul „numărați” din Numeri 7:2 provine din *paqad* (פקד), care înseamnă: *a se îngriji de, a aduna, a număra, a socoti, a cerceta, a pedepsi, a rânduia, a supraveghea, a purta grijă.*

Existau douăsprezece seminții, iar poporul era adunat în grupuri mici de câte zece, alegându-și conducătorii civili și religioși dintre patriarhi și leviți. Acești conducători erau titulari, deoarece autoritatea reală rămânea la popor. Dumnezeu nu le-a dat o autoritate coercitivă și nici puterea de a constrânge ofrandele poporului. Poporul a făcut aceasta singur, sub Saul.

Același model de liber arbitru și libertate, cu slujitori publici aleși, dar titulari, ai unor grupuri mici interconectate, a fost repetat în Biserica primară. După cum vedem în odaia de sus, erau 120 de familii reprezentate pe nume și cei doisprezece apostoli – câte unul pentru fiecare grup de zece.

„În zilele acelea, Petru s-a sculat în mijlocul ucenicilor și a zis: (numărul numelor adunate era de aproape o sută douăzeci).” (Fapte 1:15)

Împărăția timpurie a lui Israel, dăruită de Dumnezeu prin Moise, era o administrație încredințată sub Dumnezeu Tatăl, dependentă de bunăvoința poporului. Ea era împărțită astfel încât puterea civilă rămânea la familii. De fapt, fiecare familie avea propriul ei preot, de obicei pe fiul cel mare. Fiecare familie era autonomă, dar se adunau în congregații, alegându-și slujitorii din rândul leviților. Oficiul preoțesc al națiunii, legat prin libertate și caritate, era deținut de întâii născuți ai împărăției, cunoscuți ca leviți.

Leviții au luat locul întâilor născuți ai națiunii atunci când au fost chemați de Moise. Ei administrau altarul și slujirea zilnică a guvernării. Erau slujitorii și funcționarii. Ei slujeau poporului și administrau Împărăția asemenea fiilor cei mari dintr-o familie. Leviții primeau zeciuială numai *potrivit slujirii lor*. Ei erau cu adevărat slujitori publici.

Când poporul s-a temut că toți vor părăsi tabăra în absența lui Moise, a pus la cale un plan comun, întâlnit în multe guverne din acea vreme și de astăzi: au depus avera familiilor într-o „vistierie” centrală, controlată de oameni de încredere ai guvernului – în acest caz, vițelul de aur.^[54] Moise a înțeles cât de rău era să legi poporul prin orice altceva decât dragostea unora față de alții, pasiunea pentru milă și dreptate și calea lui Dumnezeu Tatăl. Leviții au fost chemați de Moise să slujească Împărăția pentru că au avut credința să iasă din acel sistem de „securitate socială.”

Slujitorii Împărăției aparțineau lui Dumnezeu ca robi ai Săi, pentru a ține în încredințare stăpânirea Sa pe pământ, spre slujirea poporului care caută Împărăția. Ei nu aveau avere personală și depindeau de poporul pe care îl slujeau. Biserica, din grecescul *ekklesia* („cei chemați afară”), a fost rânduită la acest rol de Isus Hristos. Nu trebuia să fie făcută după modelul pe care îl instauraseră fariseii.

În cele din urmă, puterile civile ale lui Israel, deținute de patriarhii individuali, au fost transferate în administrația regilor, în loc să rămână la tații fiecărei familii. Romanii au trecut printr-un proces similar, mutând *manus*^[55] al familiei de la *Patria Potestas*^[56] a patriarhilor către Senat și apoi către *patronus* sau împărat. Această formă de guvernare centralizată, a puterii și controlului, este o abatere de la sistemul de credință, speranță și caritate instituit de Dumnezeu. Istoria, din cauza naturii păcătoase a oamenilor, continuă să se repete.

Și oficiile preoțești de slujire publică au ajuns sub conducerea marilor preoți, printr-o corupere adulteră a acelei funcții. Urmând aceeași cale a centralizării puterii, apare și o neglijare corespunzătoare a responsabilității oamenilor unii față de alții.

„Să nu te răzbuni și să nu porți ură împotriva copiilor poporului tău; ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Eu sunt DOMNUL.” (Levitic 19:18)

„Căci poruncile acestea: «Să nu preacurvești», «Să nu ucizi», «Să nu furi», «Să nu mărturisești strâmb», «Să nu poftești» și orice altă poruncă mai este se cuprind pe scurt în cuvântul acesta: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.» (Romani 13:9)

O mare parte din această corupție a fariseilor din vremea lui Hristos a crescut odată cu dinastia hasmoneană, care a dus la un preoțim corupt și la război civil. Pentru a rezolva acea dispută, unii au apelat la forțele militare romane de „menținere a păcii” internaționale, sub Pompei. Ei au fost de acord de bunăvoie ca Roma să ajute la rezolvarea disputelor privind cine trebuia să fie Regele de drept, potrivit legii și tradiției ebraice.

Atât hasmoneenii, cât și romanii au influențat puternic separarea tradițională dintre Biserică și Stat, dintre religie^[57] și apărare,^[58] pe linii diferite de cele rânduite de Moise. Biserica a căpătat o anumită putere de a colecta sau primi taxe, de a deține pământ în nume propriu și de a exercita autoritate sub hasmoneeni, în timp ce puterile statului, aflate încă în mâinile regelui, au început să legitimizeze doctrina religioasă și să instituționalizeze ceea ce fusese anterior un sistem de caritate, aducându-l sub controlul lor tot mai mare.

În anul 78 î.Hr., fariseii – un partid politic – au reușit adoptarea unei ordonanțe^[59] care cerea plata taxei pentru templu; în caz contrar, problema era predată magistraților civili numiți ai Iudeii, pentru a fi impusă prin brațul drept al guvernului. Fondurile curgeau către templul guvernamental indiferent dacă acesta slujea poporul sau nu. Odată cu numirea de sus în jos a curților, cu noile statute legitimize și cu desfrânarea preoților, guvernul a slujit tot mai puțin poporul, iar poporul a slujit tot mai mult guvernul.

O mare parte din Israel, sau sămânța lui Avraam, a avut puțin sau nimic de-a face cu Casa lui David încă din vremea lui Roboam. La momentul ocupării tronului de către Irod, problemele împărăției deveniseră acute. Cine trebuia să ocupe pozițiile de administrator regal atât ale aspectelor civile, cât și ale celor religioase ale Împărăției lui Dumnezeu pe pământ – Mare Preot și Rege? Isus a venit să rezolve această problemă.

Luca 22:29 spune: „Și Eu rânduiesc o Împărăție pentru voi, așa cum Tatăl Meu a rânduit-o pentru Mine.”

Aici vedem că apostolilor li s-a rânduit o Împărăție cu scopul de a sluji acelei Împărății. În Împărăția lui Dumnezeu, individul își asumă dreptul dat de Dumnezeu asupra stăpânirii proprii sale ființe – trup și suflet – precum și responsabilitatea care corespunde acestui drept. Slujitorii Împărăției sunt răspunzători înaintea lui Dumnezeu prin autoritatea lui Isus, Împăratul. Ei sunt robi ai lui Isus Hristos, slujind Împărăția Sa prin slujirea poporului. A coordona acești oameni liberi individuali într-un singur trup politic sub domnia lui Isus Hristos și a lui Dumnezeu Tatăl, fără a exercita stăpânire sau autoritate asupra lor, este datoria și oficiul Bisericii rânduite de El.

Împărăția Cerurilor este o realitate palpabilă atunci când îi recunoști natura ei binecuvântată. Biserica Lui Sfântă sau Separată, care slujește Împărăției Sale, este un promotor al principiilor divine ale libertății și un apărător al legii desăvârșite a libertății și responsabilității.

Pe măsură ce Isus a venit propovăduind Împărăția Cerurilor, erau câteva lucruri pe care trebuia să le împlinească: „Să se întoarcă fiecare la proprietatea lui și fiecare la familia lui.” (Levitic 25:10)

Cele mai multe guverne de astăzi exercită autoritate asupra oamenilor. Ele nu sunt creștine. Sunt guverne ca ale neamurilor, pe care Isus le-a interzis în mod clar. Ele sunt în opoziție cu învățăturile lui Hristos Isus, Împăratul Uns. [Matei 20:25–27; Marcu 10:42; Luca 22:25]

Sub legea desăvârșită a libertății, tatăl mai în vârstă al fiecărui grup familial era capul casei și, prin însăși natura acestui fapt, era un bătrân (prezbiter). Când apostolii au rânduit prezbiteri, ei nu au creat oficiul de prezbiter, ci au numit prezbiteri în oficiul de slujitor. Acei slujitori erau aleși de popor. Ceea ce astăzi se numește episcopi erau aleși de zece slujitori. Episcopii sau supraveghetorii trebuiau să stea și să slujească acelor slujitori inițiali, iar la rândul lor zece episcopi alegeau un arhiepiscop.

Acest sistem a continuat pentru majoritatea urmașilor lui Mesia chiar și după edictul lui Constantin de la Milano, când oamenii au ales un singur episcop pentru un întreg oraș, iar acesta a început să exercite autoritate, să emită edicte și să cheme la persecuția așa-numiților necreștini. Acel episcop a început să exercite autoritate, emitând decrete, edicte și porunci. El a considerat episcopatul o „figură aristocratică” și a modelat Biserica după „căile Romei,” emitând decrete, edicte și porunci, în loc să slujească ca un slujitor supus și slujitor al poporului. A fost intolerant față de alte religii și chiar a susținut în Senatul Roman că toate celelalte religii ar trebui eradicate.

În cele din urmă, i-au numit pe cei care conduceau acea nouă biserică romană de sus în jos, cu ajutorul regilor încoronați, care erau adesea încoronați chiar de Biserica rânduită să păstreze poporul liber. Acești așa-numiți creștini nu erau, desigur, o Biserică creștină autentică.

Ei erau Biserica instituită și „*creștini fabricați*,”^[60] cu mai multă teamă de Constantin decât dragoste pentru Isus. Sistemul care a crescut din această abatere de la „Calea Domnului” a fost contrar cuvintelor lui Isus Hristos. A fost o încălcare a încredințării Lui.

Un exemplu al naturii Bisericii era încă evident în jurul anului 600 d.Hr., când anglo-saxonii formaseră un guvern cu ceva numit **tithing-man**, care supraveghea zece familii; un **hundredsman**, care supraveghea zece tithing-men; și un **ealdorman**, care supraveghea zece hundredsmen. O mie de familii formau un **shire**, sub supravegherea unui ealdorman.^[61]

Acest sistem a contribuit la o societate unită, în parte pentru că nimeni nu era responsabil să comunice direct cu mai mult de zece persoane, iar fiecare om era liber să-și aleagă tithing-man-ul dorit; fiecare tithing-man, în grupuri mici de zece, își alegea hundredsman-ul etc. Aceste mici grupuri celulare, dedicate și adesea înrudite, formau o forță independentă, dar unită, capabilă să facă față aproape oricărei greutăți, atac sau tentative de uzurpare.

Regii erau încoronați de instituția vicarială a acelor „creștini fabricați.” Elita conducătoare a înlocuit tithing-men-ii cu *constabili*, care îi „păzeau” pe oameni așa cum își păzeau grajdurile.

„Să nu-și înmulțească caii și să nu întoarcă poporul în Egipt... De acum înainte să nu vă mai întoarceți pe drumul acesta.” (Deuteronom 17:16)

Acești conducători religioși și civili au adus cu ei toate dezavantajele despre care Samuel avertizase cu două mii de ani înainte:

„Iată care va fi purtarea împăratului care va domni peste voi:... Își va pune căpetenii peste mii și căpetenii peste cincizeci...” (1 Samuel 8:11–12)

Ne-am îndepărtat de învățăturile Bibliei. Instituțiile bisericesti moderne sunt sterile. În loc să-i conducă pe oameni spre libertate, i-au predat robiei.

„În timp ce le făgăduiesc libertatea, ei înșiși sunt robi ai stricăciunii; căci de cine este biruit cineva, de acela este și robit.” (2 Petru 2:19)

Oamenii care caută Împărăția lui Dumnezeu au fost influențați de idei romane, iar multe dintre tradițiile noastre au evoluat din această influență.

„Dar am ceva împotriva ta: că ai acolo pe cei ce țin de învățătura lui Balaam, care l-a învățat pe Balac să pună o piatră de poticnire înaintea copiilor lui Israel, ca să mănânce din lucrurile jertfite idolilor și să curvească. Tot așa ai și tu pe cei ce țin de învățătura nicolașilor, lucru pe care Eu îl urăsc.” (Apocalipsa 2:14–15)

Balac nu a fost o religie, ci un sistem de guvernare care a adus poporul într-o stare de apatie egoistă și destrăbălare prin exercitarea autorității și a vanității lacome. Exercițarea autorității de către conducători, drepturile lor speciale, tradițiile și doctrinele lor uzurpă responsabilitatea individului și îl aduc în lene, apatie și lăcomie.

Religia de astăzi a fost poluată de oameni care doresc putere și autoritate asupra altor oameni, fie în democrațiile civile, fie în băncile bisericii. Această putere și autoritate nu au fost niciodată intenționate de Domnul.

„Pentru că poporul Meu M-a uitat, au ars tămâie deșertăciunii și i-au făcut să se poticnească în căile lor, abătându-i de la cărările vechi, ca să umble pe poteci, pe o cale care nu este croită.” (Ieremia 18:15)

Ne putem întoarce la *căile vechi* și ne putem uni în adevărata închinare a Împăratului și Tatălui nostru. Creștinismul modern este produsul a secole de ardere a cărților, tergiversări și persecuții. Trebuie să învățăm să ne închinăm Tatălui, aducându-I omagiu și slujire prin îngrijirea oilor Sale. Nu putem sluji la doi stăpâni și nici nu putem aduce omagiu unui împărat în timp ce spunem că ne închinăm altuia.

„El le-a zis: Când vă rugați, să ziceți: Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se Numele Tău; vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ.”(Luca 11:2)

Pentru creștini nu ar trebui să existe alt Împărat sau conducător decât Isus Hristos. Niciun tată pe pământ, în sens de autoritate supremă, în afară de Tatăl nostru din Ceruri. Aceasta este Împărăția libertății sub Dumnezeu, care este aproape. Dreptatea și mila legii Sale desăvârșite a libertății sunt cele cărora le datorăm omagiul, loialitatea și închinarea noastră.

„În zilele acelea a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii, zicând: Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape.” (Matei 3:2)

Slujba de închinare

Slujbele de închinare sunt adesea numite slujbe ale Bisericii. Sunt ele astăzi la fel ca în Biserica primară?

Multe instituții și grupuri se identifică drept „biserică,” dar biserica, așa cum este definită în mod legitim, ar trebui să se conformeze în mod consecvent Bisericii primare și Căii lui Hristos.

Avraam, Moise, Ioan Botezătorul, Isus și Biserica primară au susținut o slujire zilnică pentru cei nevoiași ai comunității creștine, dependentă exclusiv de caritate. Pâinea lor zilnică nu era asemenea sistemului de Corban al fariseilor, nici pâinea „gratuită” a Romei oferită de oameni ai guvernelor care *exercită autoritate unii peste alții* prin ofrande forțate — lucru pe care Hristos l-a interzis. Biserica și congregațiile pe care le slujea, în dragoste reciprocă, erau o formă liberă de auto-guvernare „a, prin și pentru popor”^[62] care funcționa potrivit legii desăvârșite a libertății, așa cum a poruncit Hristos.

Lumea vede o degradare a virtuților și a legăturilor sociale ale societății, ca rezultat al unui secol de caritate legală și al practicilor lacome ale unei slujiri zilnice de religie publică, pentru că Biserica modernă a abandonat Calea lui Hristos pentru calea lui Nimrod și Corbanul fariseilor. Avem nevoie de pocăință și de întoarcere la calea Bisericii primare. Practica lor de Religie Curată, prin credință, speranță și dragoste, i-a adus într-un conflict creștin cu religia publică a lumii.

Iudeii care au respins calea lui Moise l-au respins și pe Isus și neprihănirea lui Dumnezeu. Hristos le-a luat împărăția celor care au spus că nu au alt împărat decât Cezarul.^[63] Apoi Isus a rânduit acea împărăție altor iudei, pe care îi numim apostoli, care aveau să aducă rod timp de secole. Majoritatea bisericilor moderne sunt doar un produs al Bisericii lui Constantin, care afirmă că este acceptabil să poțtești bunurile aproapelui prin intermediul guvernelor ce exercită autoritate. Acea biserică și „fiicele” ei mărturisesc doctrinele oamenilor, în acord cu cultul imperial al Romei și Corbanul fariseilor, saducheilor și al lui Irod, care fac Cuvântul lui Dumnezeu fără putere.

Slujbele de închinare ale poporului

Slujitorul Bisericii rânduit de Hristos este numit ispravnic (administrator) al lui Dumnezeu. Aceasta este confirmată sau stabilită de doi sau trei martori: de poporul adunat în congregație și de un slujitor hirotonit. Poporul își poate retrage sprijinul, iar supraveghetorul își poate retrage mărturia. Toți trebuie să rămână virtuoși pentru a menține un echilibru viabil între drept și responsabilitate, ca o comunitate și o împărăție a iubirii și mulțumirii.

Zece supraveghetori care slujesc o sută de slujitori pot sluji o mie de bătrâni și familiile lor. Fiecare este preocupat de nevoile celor legați prin legăturile iubirii. Prin comuniunea liberă a lui Hristos în această rețea sacră, poate crește o legătură care unește întreaga Biserică într-o națiune virtuală a carității, prin speranță și credință, cu credințioșie față de Dumnezeu. Aceasta este Împărăția lui Dumnezeu în Duh și Adevăr. Aceasta este „Evanghelia Împărăției.” Este calea prin care oamenii pot fi conduși de Dumnezeu ca suflete libere,^[64] nu de binefăcătorii care exercită autoritate,^[65] transformă oamenii în marfă și „resurse umane.”^[66]

Bărbații *chemați* și rânduți de Dumnezeu să slujească sunt recunoscuți de poporul care caută să se închine în mod neprihănit la altarele carității Dumnezeului adevărat, nu la dumnezeii lumii. Slujba de închinare ar trebui să constea în servicii publice reale^[67] ale, prin și pentru popor. Societatea care a avut binefăcători ce exercitau autoritate a căzut în corupție și a suprimat libertatea din țară. Alegerea poporului a fost diminuată și restrânsă. Cei care L-au urmat pe Hristos au format o rețea de suflete pocăite care L-au iubit pe Dumnezeu și pe Hristos iubindu-se unii pe alții în dreptate și milă, în caritate și speranță.

Aceasta era mulțumirea (Euharistia) lui Hristos.^[68] Acea practică cerească și participarea ei concretă au format uniunea frăției care era „religia curată” a Bisericii. Oamenii erau legați prin dragostea față de Dumnezeu și unii față de alții. În timpul ascensiunii Bisericii primare, guvernele se prăbușeau sub corupția crescândă adusă de putere; economiile se clătinau sub inflația galopantă după scoaterea argintului din monedele imperiului; familiile eșuau pe măsură ce depindeau tot mai mult de un sistem central de asistență, în loc unii de alții. Puterea se concentra, iar libertatea individuală scădea. Depresiuni, foamete și război produceau societăți devastate.

Duhul lui Hristos, trăit în praxisul^[69] Sfintei Sale Euharistii, crescând în inimile și mințile creștinilor timpurii, a susținut acea societate de suflete libere, hrănită de responsabilitatea libertății. Cu cât congregațiile Bisericii erau excluse și chiar persecutate de gelozia, invidia și ura lumii, cu atât deveneau mai puternice în credință și în legăturile de iubire de nefrânt.

Pentru a sprijini slujirea reciprocă a închinării aduse lui Dumnezeu, prin ascultarea poruncii Sale de a iubi pe aproapele ca pe tine însuși, Hristos a rânduit Biserica. Familiile și congregațiile care caută Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui pot primi o varietate de servicii care contribuie la această căutare dreaptă.

În vechime existau adunări mari la sărbătorile anuale, când oamenii reînnoiau prietenii vechi și afecțiuni, iar tinerii legau noi legături sociale în prietenie și Căsătorie Sfântă. Aceste uniuni domestice erau esențiale pentru menținerea trupului comunității; ele hrăneau loialitatea iubirii și o frăție națională.

Legămintele acelei națiuni se făceau zilnic între familii, prin uniuni intime de rod și iubire. Poporul nu putea fi legat prin întruniri clandestine pe țărături străine. O națiune a libertății trebuie legată prin credință, speranță și caritate, adică iubire. Aceasta este Împărăția Cerurilor, care este aproape.

Note

¹ Făptuitori și nefăptuitori

Matei 7:21 – „**Nu oricine-Mi zice:** «Doamne, Doamne!» va intra în împărăția cerurilor, ci **cel ce face** voia Tatălui Meu care este în ceruri. ²²**Mulți îmi vor zice** în ziua aceea: «Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?» ²³Atunci le voi spune curat: «**Niciodată nu v-am cunoscut;** depărtați-vă de la Mine, **voi toți care lucrați fărădelegea!**» ²⁴De aceea, pe oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le **face**, îl voi asemăna cu un om chibzuit care și-a zidit casa pe stâncă. ²⁵A căzut ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au izbit în casa aceea; dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă. ²⁶Dar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le **face** va fi asemănat cu un om nechibzuit care și-a zidit casa pe nisip.”

Matei 25:11 – „După aceea au venit și celelalte fecioare și au zis: «Doamne, Doamne, deschide-ne!»” Vezi [Fecioarele nechibzuite și Lucrătorii fărădelegii](#)

Luca 6:46 – „Și de ce-Mi ziceți: «Doamne, Doamne!» și **nu faceți ce spun Eu?** ⁴⁷Oricine vine la Mine, aude cuvintele Mele și le **face**, vă voi arăta cu cine se aseamănă: ⁴⁸se aseamănă cu un om care, când a zidit o casă, a săpat adânc înainte și a așezat temelia pe stâncă. Și când a venit viitura, șuvoiul a izbit în casa aceea și n-a putut s-o clatine, pentru că era bine zidită. ⁴⁹Dar cine aude și **nu face** se aseamănă cu un om care a zidit o casă pe pământ, fără temelie; șuvoiul a izbit în ea și îndată a căzut, și prăbușirea acelei case a fost mare.”

Luca 13:25 – „Când Stăpânul casei Se va scula și va înclăia ușa, iar voi veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicând: «Doamne, Doamne, deschide-ne!», El vă va răspunde: «**Nu știu de unde sunteți.**»” Vezi [Lucrătorii fărădelegii](#)

Ioan 3:19 – „Și judecata aceasta stă în faptul că a venit lumina în lume, dar oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că **faptele lor erau rele.** ²⁰Căci oricine face răul urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vadăască faptele. ²¹Dar cine **lucrează adevărul** vine la lumină, pentru ca **faptele lui să fie arătate**, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.” Vezi [Nașterea din nou](#)

Ioan 9:31 – „Știm că Dumnezeu n-ascultă pe păcătoși; dar dacă cineva este **închinător** al lui Dumnezeu și **face** voia Lui, pe acela îl ascultă.”

Iacov 4:17 “De aceea, celui ce știe să facă bine și **nu-l face**, lui îi este păcat.”

1 Ioan 3:8 “Cel ce săvârșește păcatul este din diavolul, căci diavolul păcătuiește de la început. Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să nimicească lucrările diavolului. ⁹Oricine este născut din Dumnezeu nu practică păcatul, pentru că sămânța Lui rămâne în el; și nu poate păcătui, fiindcă este născut din Dumnezeu. ¹⁰Prin aceasta se cunosc copiii lui Dumnezeu și copiii diavolului: **oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu**, nici cel ce nu iubește pe fratele său.”

3 Ioan 1:11 “Preaiubitule, nu urma răul, ci binele. **Cel ce face bine este din Dumnezeu;** dar **cel ce face răul nu L-a văzut pe Dumnezeu.**”

Ioan 15:10 “Dacă veți păzi poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea, așa cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Lui... ¹²Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții, așa cum v-am iubit Eu.”

1 Ioan 2:3 “Și prin aceasta știm că-**L cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui.** ⁴Cel ce zice: „Îl cunosc,” și **nu păzește poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el.** ⁵Dar oricine păzește cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită cu adevărat; prin aceasta cunoaștem că suntem în El. ⁶Cel ce zice că rămâne în El, trebuie să umble și el așa cum a umblat Acesta.”

1 Ioan 5:2 “Prin aceasta cunoaștem că iubim pe copiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile Lui. ³Căci aceasta este dragostea de Dumnezeu: să păzim poruncile Lui. Și poruncile Lui nu sunt grele.”

Apocalipsa 14:12 “Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.”

² 4352 ~προσκυνέω~ proskuneo \@pros-koo-neh'-o\@ din 4314 și un derivat probabil din 2965 (însemnând „a săruta”, ca un câine care linge mâna stăpânului); TDNT-6:758,948; {vezi TDNT 670}; verb; AV-„worship” 60; 60

- 1) a săruta mâna cuiva (către cineva), ca semn de reverență
- 2) la orientali, mai ales la perși, a cădea în genunchi și a atinge pământul cu fruntea ca expresie a unei reverențe profunde
- 3) în NT, prin înngenunchere sau prosternare, a aduce omagiu (cuiva) sau a face supunere, fie pentru a exprima respect, fie pentru a face o cerere
 - 3a) folosit pentru omagiul arătat oamenilor și ființelor cu rang superior
 - 3a1) preoților cei mari ai iudeilor
 - 3a2) lui Dumnezeu
 - 3a3) lui Hristos
 - 3a4) ființelor cerești
 - 3a5) demonilor

- În Vechiul Testament, cuvântul comun pentru „închinare” este *shachah*. Studiu [Aboda](#).
- În Noul Testament, cuvântul pentru „închinare” este *proskuneo*.
- Cuvântul „închinător” nu apare în Vechiul Testament, decât ca traducere a lui *abad*, care în mod clar înseamnă „a sluji.”

³† Închinare sau nu

2 Împărați 10:19 Acum deci chemați-mi pe toți proorocii lui Baal, pe toți slujitorii lui și pe toți preoții lui; să nu lipsească niciunul, căci am o mare jertfă de adus lui Baal; oricine va lipsi nu va trăi. Dar lehu a făcut aceasta cu viclenie, ca să nimicească pe închinătorii (<05647 abad> – slujitorii/servitorii) lui Baal. ²⁰Și lehu a zis: „Proclamați o adunare solemnă (<06116 atsarah> – adunare solemnă) pentru Baal.” Și au proclamat-o. ²¹Și lehu a trimis în tot Israelul; și toți închinătorii (<05647 abad> – slujitorii/servitorii) lui Baal au venit, așa încât nu a rămas niciun om care să nu vină. Și au intrat în casa lui Baal; și casa lui Baal s-a umplut de la un capăt la altul. ²²Și el a zis celui care era peste vistierie: „Adu veșminte pentru toți închinătorii (<05647 abad> – slujitorii/servitorii) lui Baal.” Și le-a adus veșminte. ²³Și lehu a intrat cu Ionadab, fiul lui Recab, în casa lui Baal și a zis închinătorilor (<05647 abad> – slujitorilor/servitorilor) lui Baal: „Căutați și vedeți dacă nu este aici cu voi vreun slujitor al Domnului, ci numai închinători (<05647 abad> – slujitori/servitori) ai lui Baal.”

Ioan 4:23 Dar vine ceasul, și acum a și venit, când adevărații (<228 alethinos> – adevărați/genuini) închinători vor închina Tatălui în duh și în adevăr; căci Tatăl caută astfel de închinători (<4353 proskunetes> – închinători/adoratori) care să-L închine pe El.

Ioan 9:31 Știm că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși; dar dacă este cineva închinător (<2318 theosebes> – temător de Dumnezeu/închinător) al lui Dumnezeu și face voia Lui, pe acela Îl ascultă.

Fapte 19:35 Și când grefierul (<1122 grammateus> – grefierul orașului/secretarul) a potolit mulțimea, a zis: „Bărbați efeseni, cine nu știe că cetatea efesenilor este templieră (<3511 neokoros> – păzitoare a templului/închinătoare/devotată) a mării zeițe Artemis și a chipului care a căzut din cer?”

Evrei 10:1 Căci Legea, având doar umbra bunurilor viitoare, nu însăși chipul lucrurilor, nu poate niciodată, prin jertfele pe care le aduc neîncetat an de an pe cei ce se apropie, să-i facă desăvârșiți. ²Altfel, n-ar fi încetat ele să fie aduse? Căci închinătorii (worshippers – cei închinați/curățiți), odată curățiți, n-ar mai avea conștiință de păcate. ³Dar în aceste jertfe este o aducere aminte anuală a păcatelor.

⁴† 2999 ~λατρεία~ latreia @lat-ri'-ah@ din 3000; slujire sau închinare; substantiv feminin; AV-service 4, divine service 1; 5

- 1) slujire oferită pentru plată
 - 1a) orice slujire sau slujbă: slujirea lui Dumnezeu
 - 2) slujirea și închinarea către Dumnezeu potrivit cerințelor legii levitice
 - 3) a împlini slujiri sacre

Ioan 16:2 Ei vă vor scoate din sinagogi; ba încă vine ceasul când oricine vă va ucide va crede că aduce lui Dumnezeu o slujire (<2999 latreia> – serviciu/divină închinare).

Romani 9:4 Ei sunt israeliții, cărora le aparține înfierea, slava, legămintele, darea Legii, slujirea (<2999 latreia> – slujirea/divină slujire) [lui Dumnezeu] și făgăduințele.

Romani 12:1 Vă îndemn deci, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, să vă aduceți trupurile ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta este slujirea voastră duhovnicească (<2999 latreia> – slujire rezonabilă/rațională/divină).

Evrei 9:1 Deci și primul legământ avea rânduieli pentru slujirea (<2999 latreia> – slujirea divină) și un sanctuar pământesc.

Evrei 9:6 Aceste lucruri fiind astfel rânduite, preoții intră totdeauna în prima cortină, împlinind slujirea (<2999 latreia> – slujirea) [lui Dumnezeu].

⁵† 3000 ~λατρεύω~ latreuo \@lat-ryoo'-o\@ din latris (un slujitor angajat); TDNT-4:58,503; {vezi TDNT 428} verb; AV-serve 16, worship 3, do the service 1, worshipper 1; 21

- 1) a sluji pentru plată
 - 2) a sluji, a face slujire sau a dăruii slujire, fie zeilor, fie oamenilor; folosit atât pentru robi, cât și pentru oameni liberi
 - 2a) în Noul Testament: a aduce slujire religioasă sau omagiu, a se închina
 - 2b) a împlini slujiri sacre, a aduce daruri, a se închina lui Dumnezeu prin împlinirea rânduielilor instituite pentru închinarea Sa
 - 2b1) despre preoți: a sluji la altar, a împlini funcția sacră
- Matei 4:10 – Atunci Isus i-a zis: „Pleacă, Satano! Căci este scris: *Domnului Dumnezeului tău să te închini* <4352 proskuneo> și numai Lui să-I slujești <3000 latreuo>.”
 - Luca 1:74 – ca să ne dea, izbăviți din mâna vrăjmașilor noștri, să-I slujim <3000> fără frică,
 - Luca 2:37 – era văduvă de aproape optzeci și patru de ani; nu se depărta de la Templu și slujea <3000> [lui Dumnezeu] cu posturi și rugăciuni, zi și noapte.

- Luca 4:8 – Isus i-a răspuns și i-a zis: „Înapoia Mea, Satano! Căci este scris: *Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești* <3000>.”
- Fapte 7:7 – „Dar neamul căruia îi vor fi robi îl voi judeca Eu, a zis Dumnezeu; și după aceea vor ieși și *Îmi vor sluji* <3000> în locul acesta.”
- Fapte 7:42 – Atunci Dumnezeu S-a întors de la ei și i-a lăsat să *se închine* <3000> oștirii cerului, după cum este scris în cartea prorocilor: „Mi-ați adus voi jertfe și daruri patruzeci de ani în pustie, casă a lui Israel?”
- Fapte 24:14 – Dar aceasta mărturisesc înaintea ta: că *slujesc* <3000> Dumnezeului părinților mei după Calea pe care ei o numesc erezie, crezând toate lucrurile care sunt scrise în Lege și în Prooroci.
- Fapte 26:7 – la care făgăduință cele douăsprezece seminții ale noastre, *slujind* <3000> lui Dumnezeu zi și noapte cu stăruință, nădăjduiesc să ajungă; pentru această nădejde sunt eu părât de iudei, împărate Agripa.
- Fapte 27:23 – Căci în noaptea aceasta mi-a stat alături un înger al Dumnezeului al cărui sunt și *Căruia Îi slujesc* <3000>,
- Romani 1:9 – Căci martor îmi este Dumnezeu, *Căruia Îi slujesc* <3000> cu duhul meu în Evanghelia Fiului Său, că neîncetat fac pomenire de voi în rugăciunile mele.

6† În limbajul modern, cuvântul „**închinare**” este definit aproape exclusiv în termeni **subiectivi și expresivi**: un *sentiment* de reverență, o *atitudine interioară* de adorație sau o *manifestare rituală* (cântare, rugăciune, gesturi liturgice) asociată cu emoții pozitive față de Dumnezeu. Această definiție, consacrată de dicționare contemporane și de practica religioasă curentă, mută accentul de la **acțiune și responsabilitate** la **trăire și expresie**. În acest cadru, cineva este considerat „închinător” dacă *simte, spune sau manifestă* reverență, chiar dacă viața sa nu reflectă supunere față de voia lui Dumnezeu.

Prin contrast, **sensul biblic original**, atât în **ebraică**, cât și în **greacă**, este profund **obiectiv, juridic și relațional**, având legătură directă cu **rangul, autoritatea și datoria**.

În **Vechiul Testament**, termenul dominant este *שָׁחָה* (*shachah*), care înseamnă literal „a se pleca,” „a se prosterna” înaintea unui superior. Gestul nu exprimă o stare emoțională, ci **recunoașterea rangului** și acceptarea ordinii stabilite de acel superior. De aceea, *shachah* este folosit atât pentru Dumnezeu, cât și pentru regi, judecători sau îngeri. Închinarea nu consta în simpla plecare a trupului, ci în **consecințele acelei plecări**: omul se angaja să facă voia celui înaintea căruia se pleca. În mod semnificativ, Scriptura asociază frecvent *shachah* cu *אָבָד* (*‘abad*) – „a sluji,” „a munci,” „a împlini o sarcină.” Astfel, închinarea este inseparabilă de **slujire concretă**.

În **Noul Testament**, cuvântul-cheie este *προσκυνέω* (*proskuneō*), care desemna, în lumea greco-romană, gestul de omagiu adus unui stăpân, rege sau autoritate: a se pleca, a îngenunchea, a recunoaște suveranitatea cuiva. Termenul nu este religios în esență; el descrie **o relație de supunere**. Tocmai de aceea, Hristos îl leagă explicit de *λατρεύω* (*latreuō*) – „a sluji,” „a presta un serviciu:” „Domnului Dumnezeului tău să te închini (*proskuneō*) și numai Lui să-I slujești (*latreuō*).” În acest cadru, închinarea nu este completă fără **ascultare și împlinirea voinței** Celui recunoscut ca Domn.

Această diferență semantică produce consecințe teologice majore. **Sensul modern** permite separarea închinării de viață: cineva poate „adora” cu buzele și cu emoțiile, dar să rămână autonom în decizii, valori și practici. **Sensul biblic**, dimpotrivă, face imposibilă această separare: a te închina înseamnă a te așeza sub domnia cuiva, a-I recunoaște autoritatea și a-I împlini voia în mod practic, inclusiv în relația cu aproapele.

De aici rezultă și avertismentele repetate ale lui Isus: „Nu oricine-Mi zice: «Doamne, Doamne»... ci cel ce face voia Tatălui Meu.” În termenii biblici, **închinarea fără supunere este o contradicție**. Plecarea fără ascultare este un gest gol, iar adorația fără fapte este o iluzie.

În concluzie, diferența dintre sensul modern și cel biblic al „închinării” nu este una de nuanță, ci de **natură**: modernitatea definește închinarea ca **reverență simțită**, în timp ce Scriptura o definește ca **omagiu trăit**, exprimat prin **supunere, slujire și împlinirea voinței** Celui recunoscut ca Domn. Această schimbare de sens explică de ce mulți cred că se închină lui Dumnezeu, deși viața lor rămâne guvernată de alte autorități.

7† În înțelesul său biblic original, „închinarea” nu desemna o stare emoțională, un act estetic sau o experiență interioară subiectivă, ci un **act obiectiv de omagiu și supunere față de o autoritate recunoscută**, manifestat prin **ascultare și slujire concretă**. Această semnificație este constantă în limbile Scripturii și este esențială pentru înțelegerea mesajului biblic.

În **ebraica Vechiului Testament**, termenul principal este *שָׁחָה* (*shachah*), care înseamnă „a se pleca,” „a se prosterna” înaintea unui superior, fie Dumnezeu, fie un rege sau judecător. Gestul exprimă recunoașterea rangului și acceptarea voinței celui căruia i se aduce omagiu. În mod semnificativ, acest act nu era limitat la spațiul templului: „fiecare se închina la ușa cortului său” (Exod 33:10), arătând că închinarea era integrată în viața zilnică și în ordinea comunitară. Complementar, verbul *אָבָד* (*‘abad*) înseamnă „a sluji,” „a munci,” „a presta o datorie.” Când este tradus ca „închinare”, sensul este clar funcțional: închinarea este **slujire efectivă**.

În **greaca Noului Testament**, *προσκυνέω* (*proskuneo*) păstrează aceeași logică: a se pleca, a face omagiu, a recunoaște un stăpân. Termenul nu este religios în sine, fiind folosit și pentru oameni sau autorități. De aceea, Hristos îl leagă explicit de *λατρεύω* (*latreuo*) – „a sluji,” „a presta un serviciu:” „Domnului Dumnezeuului tău să te închini (*proskuneo*) și numai Lui să-I slujești (*latreuo*).” Închinarea, în sens creștin, nu este separabilă de slujirea practică.

Prima deplasare semantică apare odată cu **centralizarea cultului** și sacralizarea spațiului: închinarea este treptat mutată din viața comunitară zilnică în cadrul ritualurilor oficiate într-un loc special (templu, sanctuar). Această mutare este deja criticată de profeții și de Isus, care denunță o închinare formală, lipsită de dreptate și milă.

A doua mutație majoră are loc în perioada **imperială și constantiniană**, când Biserica este integrată în structurile statului. Închinarea devine „serviciu religios” oficial, iar slujirea (*latreuo*) este delegată unei clase clericale. Poporul nu mai este chemat să împlinească direct voia lui Dumnezeu prin fapte de caritate și responsabilitate socială, ci să participe pasiv la ritualuri. Ascultarea față de instituții începe să fie confundată cu ascultarea față de Dumnezeu.

În **Evul Mediu**, procesul continuă prin **sacramentalizare și simbolizare**: închinarea este redusă la participarea la acte sacre, adesea neînțelese, iar responsabilitatea personală este înlocuită de conformare formală. Limbajul liturgic și structura ierarhică accentuează distanța dintre „slujire” și „viața reală.”

Epoca modernă introduce o a treia schimbare decisivă: **psihologizarea și emoționalizarea** închinării. Sub influența romantismului și a subiectivismului modern, închinarea ajunge să fie definită ca „sentiment de reverență” sau „experiență de adorare.” Cântarea, atmosfera și trăirea interioară sunt ridicate la rang de criteriu, în timp ce ascultarea, rodirea și împlinirea poruncilor sunt marginalizate.

Această **schimbare semantică** nu este neutră. Păstrând cuvântul „închinare,” dar golindu-l de conținutul său biblic, se creează un **sofism periculos**: oamenii cred că se închină lui Dumnezeu, deși viața lor nu reflectă supunerea față de voia Lui. Astfel se explică avertismentele repetate ale lui Hristos: „Nu oricine-Mi zice: «Doamne, Doamne» va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu.”

În concluzie, metamorfoza termenului „închinare” a mutat accentul de la **omagiu și slujire la ritual și emoție**, de la **responsabilitate comunitară la experiență individuală**. Recuperarea sensului biblic nu presupune reformarea formelor exterioare, ci **întoarcerea la Împărăția lui Dumnezeu**, unde închinarea este trăită prin ascultare, slujire, dreptate și iubire față de aproapele, în cadrul adunării rânduite de Hristos.

⁸↑ În **sens biblic**, religia nu este un sistem de credințe private și nici un set de ritualuri sacralizate, ci o **ordine a vieții** care implică responsabilitate, acțiune și răspuns moral. Termenul grecesc *θρησκεία* (*thrēskeia*), folosit în Noul Testament (Iacov 1:27), nu desemnează „ce crezi,” ci **ce faci**: modul concret în care îți împlinești obligațiile față de Dumnezeu în relația cu ceilalți. De aceea, „religia curată și neîntinată” este definită nu prin liturghii sau formule, ci prin **îngrijirea orfanilor și a văduvelor** și prin refuzul de a adopta practicile nedrepte ale „lumii.” Religia este, așadar, o **datorie morală activă**, nu o experiență interioară pasivă.

În mod similar, **închinarea**, atât în ebraică (*shachah*), cât și în greacă (*proskuneō*), implică **recunoașterea autorității și acceptarea unei ierarhii morale**. A te închina înseamnă a te așeza sub domnia lui Dumnezeu, ceea ce presupune automat **împlinirea voinței Sale**. Scriptura nu separă niciodată închinarea de ascultare: gesturile de reverență sunt considerate nule dacă nu sunt urmate de fapte conforme cu poruncile lui Dumnezeu. Din acest motiv, profeții denunță constant jertfele și sărbătorile care nu sunt însoțite de dreptate, milă și credincioșie.

Această datorie față de Dumnezeu se **traduce inevitabil într-o datorie față de aproapele**, deoarece voia lui Dumnezeu nu este una abstractă, ci relațională. Isus rezumă întreaga Lege în două porunci inseparabile: iubirea de Dumnezeu și iubirea aproapelui. A doua nu este o anexă opțională, ci **dovada concretă** a primei. În termenii Scripturii, nu poți pretinde supunere față de Dumnezeu dacă refuzi responsabilitatea față de omul de lângă tine. De aceea, apostolul Ioan afirmă că cel care spune că îl iubește pe Dumnezeu, dar nu-și iubește fratele, este un mincinos.

În structura comunităților biblice, această legătură dintre religie, închinare și datorie se manifesta prin **slujire reciprocă, asistență voluntară, ospitalitate și grijă față de cei vulnerabili**. A închina lui Dumnezeu însemna a participa activ la menținerea vieții comunității prin fapte de caritate, iertare și dreptate, nu prin delegarea responsabilității către structuri coercitive sau impersonale. Astfel, religia și închinarea deveneau expresia practică a unei **credințe lucrătoare prin dragoste**.

Prin urmare, **religia și închinarea nu sunt acte de contemplare, ci angajamente de viață**. Ele cer asumarea unei datorii reale față de Dumnezeu, care se verifică și se confirmă exclusiv în modul în care omul își tratează aproapele. Fără această împlinire concretă a datoriei, atât religia, cât și închinarea rămân forme goale, lipsite de conținut și de rod.

⁹↑ Matei 21:28 „Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii...”

¹⁰↑ „Doamne, Doamne”

- Matei 7:20-26 „Așadar, **după roadele lor îi veți cunoaște.** ²¹**Nu oricine-Mi zice: Doamne, Doamne! va intra** în Împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu care este în ceruri. ²²**Mulți îmi vor zice** în ziua aceea: Doamne, Doamne, n-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi demoni în Numele Tău? N-am făcut noi multe minuni în Numele Tău? ²³Atunci le voi spune cu tărie: Niciodată nu v-am cunoscut; **depărtați-vă de la Mine**, voi toți cei ce lucrați fărădelegea. ²⁴De aceea, **oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le face, îl voi asemăna cu un om înțelept**, care și-a zidit casa pe stâncă: ²⁵a plouat, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, și n-a căzut, pentru că era întemeiată pe stâncă. ²⁶Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și **nu le face** va fi asemănat cu **un om nechibzuit**, care și-a zidit casa pe nisip.”
- Matei 25:11 „După aceea au venit și celelalte **fecioare** și au zis: «**Doamne, Doamne, deschide-ne!**» ¹²Dar el le-a răspuns: «Adevărat vă spun că nu vă cunosc.» ¹³Vegheați dar, căci nu știți nici ziua, nici ceasul în care va veni Fiul Omului.”
- Matei 25:26 (din parabola talanților) „Stăpânul său i-a răspuns și i-a zis: Rob rău și leneș, știai că... la deci talantul de la el..”
- Matei 25:44-45 (judecata oilor și caprelor) „Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând sau însetat sau străin sau gol sau bolnav sau în temniță și nu Ți-am slujit? ⁴⁵Atunci le va răspunde: Adevărat vă spun că, în măsura în care n-ați făcut aceasta unuia dintre cei mai neînsemnați dintre aceștia, Mie nu Mi-ați făcut.”
- Luca 6:46-49 „De ce-Mi ziceți: Doamne, Doamne! și nu faceți ce vă spun Eu? ⁴⁷Oricine vine la Mine, aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cui este asemănător: ⁴⁸Este ca un om care și-a zidit casa, a săpat adânc și și-a pus temelie pe stâncă; când a venit șuvoiul, apa a bătut cu putere în casa aceea și n-a putut s-o clatine, pentru că era bine întemeiată pe stâncă. ⁴⁹Dar cel ce aude și nu face este ca un om care și-a zidit casa pe pământ, fără temelie; șuvoiul a bătut cu putere în ea și îndată a căzut; și prăbușirea acelei case a fost mare.”
- Luca 13:25-28 „Când odată stăpânul casei se va scula și va înclina ușa, iar voi veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicând: **Doamne, Doamne, deschide-ne!**, iar El vă va răspunde și va zice: **Nu vă cunosc** de unde sunteți. ²⁶Atunci veți începe să ziceți: Noi am mâncat și am băut înaintea Ta și Tu ai învățat pe ulițele noastre. ²⁷Dar El va zice: Vă spun că nu vă cunosc de unde sunteți; depărtați-vă de la Mine, toți lucrătorii fărădelegii. ²⁸Acolo va fi plâns și scrâșnirea dinților, când veți vedea pe Avraam, pe Isaac și pe Iacov și pe toți proorocii în Împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.”
- Ioan 13:13-17 „Voi Mă numiți Învățătorul și Domnul; și bine ziceți, căci sunt. ¹⁴Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru, v-am spălat picioarele, și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora. ¹⁵Căci Eu v-am dat vouă o pildă, ca și voi să faceți cum v-am făcut Eu. ¹⁶Adevărat, adevărat vă spun că robul nu este mai mare decât stăpânul său, nici cel trimis mai mare decât cel ce l-a trimis. ¹⁷Dacă știți aceste lucruri, ferice de voi dacă le faceți.”
- Galateni 6:7 „Nu vă înșelați: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va și secera.”
- 1 Ioan 4:20 „Dacă zice cineva: Eu iubesc pe Dumnezeu, și urăște pe fratele său, este un mincinos; căci cine nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, cum poate iubi pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut?”

¹¹↑ Slujba de închinare

Exod 33:10 – „Tot poporul vedea stâlpul de nor stând la ușa Cortului; și tot poporul se scula și se închina, fiecare la ușa cortului său.”

Numeri 7:5 – „Să le iei de la ei, ca să fie pentru împlinirea slujbei Cortului Întâlnirii; și să le dai leviților, fiecăruia după slujba lui.”

Numeri 18:21 – „Și iată, dau fiilor lui Levi toată zeciuiala din Israel ca moștenire, pentru slujba pe care o fac, slujba Cortului Întâlnirii.”

Levitic 1:3 – „Dacă darul lui <07133 qorbanô וקרבן> este o ardere de tot din cireadă, să aducă un mascul fără cusur; să-l aducă de bunăvoie <07522>, la ușa Cortului Întâlnirii, înaintea Domnului.”

¹²↑ Matei 15:9 – „Degeaba Mă cinstesc ei, învățând ca învățători porunci omenești.”

Marcu 7:7 – „Degeaba Mă cinstesc ei, învățând ca doctrine porunci ale oamenilor.”

¹³↑ În Scriptură, **slujba de închinare** nu este definită ca un program liturgic, o succesiune de cântări sau un ritual public menit să producă emoție, ci ca o **formă de slujire concretă** care decurge din recunoașterea domniei lui Dumnezeu. Termenii biblici pentru „slujire” (*abad, latreia, latreuō*) descriu **muncă, administrare, îngrijire și responsabilitate**, nu spectacol sau ceremonie. Prin urmare, o „slujbă de închinare” este autentică doar în măsura în care ea produce **fapte vizibile de dreptate, milă și fidelitate**, în opoziție directă cu sistemele lumii care funcționează prin exploatare și acumulare.

Practicile lacome ale lumii, denunțate constant de profeți și de Hristos, se caracterizează prin folosirea autorității pentru a obține beneficii de la alții, prin transformarea oamenilor în resurse sau „mijloace” și prin promisiuni de securitate obținute prin constrângere. Scriptura numește aceste practici **idolatrie**, deoarece ele mută încrederea omului de la Dumnezeu la structuri, conducători sau mecanisme economice.

În acest context, închinarea adevărată nu poate coexista cu participarea la sisteme care se hrănesc din lăcomie, chiar dacă acestea sunt îmbrăcate într-un limbaj religios sau caritabil.

Slujirea de închinare, așa cum apare în comunitatea biblică, are un caracter invers: ea este **voluntară, locală, relațională și transparentă**. În Biserica primară, slujirea zilnică (diakonia) era orientată spre nevoile reale ale oamenilor – hrană, îngrijire, sprijin – și era susținută prin daruri libere, nu prin obligații impuse. Această formă de slujire nu produce dependență, ci **întărește responsabilitatea personală și legăturile comunitare**.

Valoarea reală a slujbelor de închinare pentru societate nu constă, așadar, în solemnitatea lor externă sau în impactul emoțional, ci în **efectele lor sociale**. O comunitate care practică o astfel de închinare devine un spațiu de **încredere, solidaritate și asistență reciprocă**, reducând nevoia de constrângere externă și de structuri centralizate de control. În loc să producă consumatori religioși sau supuși pasivi, slujirea de închinare formează **oameni liberi**, capabili să-și poarte responsabilitatea unii altora din convingere, nu din frică.

Prin această perspectivă, **slujba de închinare** nu este o pauză sacralizată de la viață, ci **o școală a vieții trăite sub domnia lui Dumnezeu**. Ea există pentru a cultiva un mod de a trăi care contrazice lăcomia lumii și oferă societății o alternativă funcțională: o ordine socială bazată pe iubire activă, dreptate practică și slujire reciprocă. Fără acest conținut concret, orice „slujbă de închinare” riscă să devină o formă goală, care mimează evlavie, dar reproduce, în fapt, valorile și practicile pe care pretinde că le respinge.

¹⁴↑ 07812 הַשָּׁחָה – *shachah Shin–Chet–Hei* \@shaw-khaw\@, rădăcină primitivă; verb; {vezi TWOT 2360} AV: *worship* 99, *bow* 31, *bow down* 18, *obeisance* 9, *reverence* 5, *fall down* 3, *themselves* 2, *stoop* 1, *crouch* 1, *diverse* 3; 172

1) a se pleca

1a) (Qal) a se pleca

1b) (Hiphil) a coborî / a apăsa (figurat)

1c) (Hithpael)

1c1) a se pleca, a se prosterna

1c1a) înaintea unui superior, ca omagiu

1c1b) înaintea lui Dumnezeu, în închinare

1c1c) înaintea dumnezeilor falși

1c1d) înaintea unui înger

- Cuvântul „**închinător**” nu apare în Vechiul Testament decât ca traducere a lui *‘abad*, care înseamnă clar *a sluji*. Cuvântul comun pentru „**închinare**” este *shachah*. Studiu [Aboda](#).
- În Noul Testament, cuvântul pentru „**închinare**” este *proskuneo*.

¹⁵↑ Fapte 17:7 „Pe aceștia i-a primit Iason; și toți aceștia lucrează împotriva poruncilor Cezarului, spunând că este un alt împărat, Iesus.”

¹⁶↑ **Lăcomia este idolatrie**

Coloseni 3:5 „Omorâți, deci, mădularele voastre care sunt pe pământ: curvia, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este idolatrie; ⁶pentru aceste lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.”

Efeseni 5:5 „Căci știți bine că niciun curvar, niciun om necurat, niciun lacom, care este un idolatru, n-are parte de moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.”

1 Corinteni 5:10–11 – „Nu am vrut să spun deloc cu curvarii din lumea aceasta, sau cu cei lacomi, sau cu răpitorii, sau cu idolatrii, căci atunci ar trebui să ieșiți din lume. ¹¹Ci v-am scris să nu vă însoțiți cu cineva care, măcar că se numește frate, este curvar, lacom, idolatru, defăimător, bețiv sau răpitor; cu un astfel de om nici să nu mâncați.”

- Este scris că mesele cu delicatesele oferite de conducătorii lumii sunt o cursă, pentru că îi fac pe oameni să se muște unii pe alții prin sisteme guvernamentale de „caritate legală,” care sunt practici lacome — o formă de curvie sau adulter — prin care oamenii sunt devorați ca marfă, copiii sunt blestemați și sunt „prinși din nou în jugul robiei,” cu ajutorul religiei false a desfrânatelor care călărește fiara.

¹⁷↑ În sens biblic, **omagiul** nu este un gest simbolic neutru, ci o **declarație de apartenență și supunere**. Termenii folosiți pentru „închinare” (*shachah*, *proskuneō*) descriu recunoașterea unui rang superior și acceptarea autorității acestuia asupra vieții tale. De aceea, Scriptura tratează cu maximă seriozitate întrebarea: *cui* îți pleci genunchiul și *în slujba cui* îți pui viața. Orice transfer de loialitate care intră în conflict cu domnia lui Dumnezeu este calificat drept **idolatrie**, indiferent dacă obiectul acelei loialități este un zeu păgân, un conducător politic sau un sistem instituțional.

Această idolatrie devine deosebit de gravă atunci când este **legată de lăcomie**. Apostolul Pavel afirmă explicit că „lăcomia este idolatrie”, deoarece ea mută centrul încrederii omului de la Dumnezeu la **promisiunea de câștig** oferită de o putere sau un sistem. Când cineva își jură credința sau își aduce omagiul unui „stăpân” pentru a primi avantaje, protecție, privilegii sau securitate materială, acel act de loialitate nu mai este moral neutru, ci devine **un schimb de supunere pentru beneficii**.

În acest sens, **practicile lacomie** funcționează ca mecanism al idolatriei: omul acceptă autoritatea unui superior nu pentru că este drept, ci pentru că îi promite acces la „mesele” sale – daruri, salarii, beneficii sau favoruri – obținute adesea prin constrângerea altora. Scriptura avertizează că astfel de mese sunt o cursă, deoarece ele îi fac pe oameni complici la nedreptate și îi separă de responsabilitatea personală față de aproapele lor. Beneficiile primite sunt plătite, direct sau indirect, din munca, suferința sau pierderea altora.

Din perspectiva poruncii iubirii aproapelui, această formă de loialitate este incompatibilă cu închinarea adevărată. A-L recunoaște pe Dumnezeu ca Domn înseamnă a adopta **modul Său de a conduce**, care este prin slujire, nu prin exploatare. Orice jurământ, omagiu sau loialitate care legitimează sisteme ce iau de la aproapele prin forță sau prin manipulare anulează mărturisirea verbală de credință. În termeni biblici, nu poți sluji lui Dumnezeu și unui stăpân care se hrănește din lăcomie, chiar dacă acel stăpân poartă un titlu sacru sau civic.

Prin urmare, **adevărata închinare se recunoaște după direcția loialității și după roadele ei**. Dacă omagiul adus unui superior produce nedreptate, dependență și câștig pe seama altora, el aparține „idolatriei lumii.” Închinarea adusă lui Hristos, dimpotrivă, exclude jurămintele concurente și se manifestă prin fidelitate exclusivă față de Dumnezeu, exprimată în iubire, dreptate și slujire față de aproapele.

¹⁸↑ *The American Heritage® Dictionary of the English Language*, ediția a IV-a

¹⁹↑ Fapte 10:25 – „Pe când intra Petru, Corneliu i-a ieșit înaintea, a căzut la picioarele lui și i s-a închinat. Dar Petru l-a ridicat și a zis: «Scoală-te; și eu sunt om.»”

²⁰↑ Apocalipsa 22:8 – „Și eu, Ioan, sunt cel ce a auzit și a văzut aceste lucruri. Și după ce le-am auzit și le-am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi le arătase. Dar el mi-a zis: «Vezi să nu faci asta! Eu sunt împreună-slujitor cu tine și cu frații tăi, profeții, și cu cei ce păzesc cuvintele acestei cărți. Închină-te lui Dumnezeu.»”

²¹↑ 4352 ~proskunéo~ proskuneo, definit:

- 1) a săruta mâna cuiva (spre cineva), ca semn de reverență
- 2) la orientali, mai ales la perși, a cădea în genunchi și a atinge pământul cu fruntea ca expresie a unei reverențe profunde
- 3) în Noul Testament, prin îngenunchere sau prosternare, a aduce omagiu (cuiva) sau a face supunere, fie pentru a exprima respect, fie pentru a face o cerere

²²↑ 05457 ܐܘܒܝܘܫܝܘܬܐ segid - aramaică, corespunzător lui 05456 sāgād; verb; AV- „a se închina” de 12 ori

- 1) a se prosterna, a aduce omagiu, a se închina
- 1a) (P'al – forma simplă în aramaică): a aduce omagiu

²³↑ 05647 ܐܘܒܝܘܫܝܘܬܐ 'abad, tradus: a sluji de 227 ori, a face 15, a lucra pământul 9, slujitor 5, a munci 5, închinători 5, slujire 4, a îngriji 2, muncă 2, ureche 2, diverse 14;

- 1) a lucra, a sluji

²⁴↑ Geneza 4:2 „Ea a mai născut pe fratele său Abel. Abel era păstor de oi, iar Cain era lucrător al pământului.”

²⁵↑ *Cartea Vie Împărăția Ta* de Brother Gregory Williams

²⁶↑ Strong's Concordance

²⁷↑ [Apotheos - PreparingYou](#)

[Gods - PreparingYou](#)

²⁸↑ [Rome vs US - PreparingYou](#)

²⁹↑ *Omagiu (Obeisance)*. Un gest sau o mișcare a corpului, precum o reverență, care exprimă deferență sau omagiu. *The American Heritage® Dictionary of the English Language*, ediția a IV-a

³⁰↑ *Omagiu (Homage)*. Recunoaștere ceremonială prin care un vasal își declară loialitatea față de stăpânul său, conform dreptului feudal. *The American Heritage® Dictionary of the English Language*, ediția a IV-a

³¹↑ Tradus de Benjamin Jowett

³²↑ [Pure religion - PreparingYou](#)

³³↑ 2889 kosmos – *kosmos*: o rânduială sau constituție potrivită și armonioasă; ordine, guvernare

³⁴↑ [Eucharist - PreparingYou](#)

³⁵↑ Vocea Poporului

<http://www.hisholychurch.info/news/articles/voice.php>

³⁶↑ O Viziune a Răscumpărării

<http://www.hisholychurch.info/news/redemption.php>

³⁷↑ Luca 22:29 – „Și Eu rânduiesc pentru voi o Împărăție...”

³⁸↑ Luca 22:25–26 – „Regii neamurilor domnesc peste ele, iar cei ce exercită autoritate asupra lor sunt numiți binefăcători. Dar voi să nu fiți așa; ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic, și cel ce conduce ca cel ce slujește. Căci cine este mai mare: cel ce stă la masă sau cel ce slujește? Nu cel ce stă la masă? Dar Eu sunt în mijlocul vostru ca Cel ce slujește... Și Eu rânduiesc pentru voi o Împărăție, după cum Tatăl Meu a rânduit-o pentru Mine.”
Vezi și Marcu 10:42; Matei 20:25

³⁹↑ 1 Samuel 13:12–15

⁴⁰↑ Fapte 6:3 „De aceea, fraților, alegeți dintre voi șapte bărbați... pe care să-i rânduim peste această treabă.”

⁴¹↑ *The Life of John Knox* de Thomas M’Crie

⁴²↑ Judecători 10:14 – „Duceți-vă și strigați către dumnezeii pe care vi i-ați ales; ei să vă izbăvească în vremea necazului vostru.”

⁴³↑ 2 Petru 2:3 „Și, prin lăcomie, cu cuvinte prefăcute, vă vor face marfă; dar osânda lor de mult stă pregătită și pierzarea lor nu dormitează.”

⁴⁴↑ *Prima Apologie a lui Iustin*, cap. 16 – Despre răbdare și jurăminte

⁴⁵↑ „Dar Isus i-a chemat la El și le-a zis: «Știți că cei socotiți drept conducători ai neamurilor domnesc peste ele și mai-marii lor exercită autoritate asupra lor. Dar între voi să nu fie așa; ci oricine vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru; și oricine vrea să fie cel dintâi să fie slujitorul tuturor. Căci nici Fiul Omului n-a venit să l se slujească, ci să slujească și să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți.»” (Marcu 10:42; vezi și Luca 22:25; Matei 20:25)

⁴⁶↑ Judecători 17:6 – „În vremea aceea nu era împărat în Israel; fiecare făcea ce-i plăcea.”

⁴⁷↑ 1 Timotei 5:8 – „Dar dacă cineva nu poartă grijă de ai lui, și mai ales de cei din casa lui, s-a lepădat de credință și este mai rău decât un necredincios.”

⁴⁸↑ Levitic 25:10 „Să sfințiți anul al cincizecilea și să vestiți slobozenia în țară pentru toți locuitorii ei; acesta să fie pentru voi un an de veselie: fiecare să se întoarcă la moșia lui și fiecare să se întoarcă la familia lui.”

⁴⁹↑ **Call No Man Father**

În contextul biblic, istoric și juridic al secolului I, această afirmație are o **dublă încărcătură**: una **spirituală** și una profund **politică**. Din punct de vedere **spiritual**, Isus reafirmă sursa ultimă a vieții, autorității morale și identității omului. A numi pe cineva „tată” în sens ultim înseamnă a recunoaște acea persoană ca **izvor al autorității**, al protecției și al direcției vieții tale. Isus mută această recunoaștere exclusiv către Dumnezeu, subliniind că relația fundamentală a omului nu este mediată de instituții, ierarhii sau persoane, ci este una directă: fiu–Tată. Astfel, închinarea și ascultarea nu mai sunt direcționate către reprezentanți pământești care revendică autoritate spirituală finală.

În același timp, afirmația are un caracter **politic**, deoarece în lumea antică termenul „tată” (*pater, abba*) era folosit nu doar în familie, ci și pentru **autorități civile și religioase**. Regii, împărații, mării preoți și patronii erau considerați „părinți” ai poporului, exercitând ceea ce romanii numeau *patria potestas* – puterea tatălui asupra familiei extinse, care includea dreptul de a comanda, de a judeca și de a dispune de bunurile și chiar de viața celor aflați sub autoritatea sa. A recunoaște un „tată” pe pământ în acest sens însemna a accepta **dependență, supunere și loialitate politică**.

Prin urmare, interdicția lui Isus subminează direct structurile de putere care cereau **omagiu patern** din partea supușilor. El neagă legitimitatea oricărei autorități umane de a se prezenta ca sursă supremă de viață, lege și protecție. În Împărăția lui Dumnezeu, nici liderii religioși, nici conducătorii politici nu pot revendica poziția de „tată” în sens absolut, deoarece aceasta ar concura cu domnia lui Dumnezeu.

Această afirmație este legată organic de învățătura lui Isus despre Împărăție: „**între voi să nu fie așa**” (Luca 22:25–26).

Conducerea în Împărăția Cerurilor nu se exercită prin autoritate paternă coercitivă, ci prin **slujire**. A numi pe cineva „tată” ca autoritate supremă ar legitima exact acel tip de dominație pe care Isus o respinge.

În consecință, afirmația lui Isus are implicații sociale concrete: ea eliberează conștiința credinciosului de jurăminte și loialități ultime față de persoane sau instituții pământești și reazăază responsabilitatea individuală sub **Tatăl ceresc**. Aceasta nu desființează relațiile familiale naturale sau respectul legitim față de autorități, ci le **desacralizează**, refuzându-le statutul de sursă finală a dreptului, identității și obligației morale.

Astfel, porunca de a nu numi pe nimeni „tată” pe pământ este o **declarație de independență spirituală** față de autoritățile religioase uzurpatoare și, simultan, o **declarație politică** împotriva sistemelor care revendică loialitate absolută. Ea afirmă că adevărata apartenență a omului este față de **Împărăția lui Dumnezeu**, iar adevărata autoritate paternă aparține exclusiv **Tatălui din ceruri**.

⁵⁰† Capitolul 4 din cartea *Legămintele Zeilor*

Angajare vs. Înrobire

<http://www.hisholychurch.info/study/gods/cog4eve.php>

⁵¹† Matei 7:21 „Nu oricine-Mi zice: «Doamne, Doamne!» va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.”

⁵²† 1 Samuel 8 și Vocea Poporului

<http://www.hisholychurch.info/news/articles/voice.php>

⁵³† Numere Strong pentru *dme*: **05975, 05976, 05977, 05978**

⁵⁴† Atena, sub conducerea lui Pericle, a fost împinsă către zeița lor de aur – fondul de rezervă – și constrânsă să o topească și să o bată în monedă în timpul Războaielor Peloponeziene. În cele din urmă au bătut tetradrahme de bronz placat în Atena în anii grei care au urmat prăbușirii ateniene (406–393 î.Hr.). „În 393, nenorocita monedă de bronz a necesității a fost retrasă, crainicul orașului fiind trimis să proclame că argintul urma din nou să fie singurul mijloc legal de plată.” *Aristofan, Ecclesiazusae 819*.

Convertire vs. Reconversie

<http://www.hisholychurch.info/study/gods/cog10cvr.php>

Bani vs. Mamona

<http://www.hisholychurch.info/study/gods/cog11movma.php>

„Aerarium” (din lat. *aes*, în sensul derivat de „bani”) – denumirea dată în Roma antică tezaurului public (aerarium stabulum), iar în sens secundar finanțelor publice. Tezaurul conținea banii și registrele statului, stindardele legiunilor, legile publice gravate pe bronz, decretul senatului și alte documente importante. Aceste comori publice erau depozitate în templul lui Saturn, pe panta estică a colinei Capitoline... Pe lângă tezaurul comun, susținut prin taxe generale, exista și un fond special de rezervă, *aerarium sanctum* (sau *sanctius*), probabil format inițial din prada de război și menținut ulterior mai ales printr-un impozit de 5%... Împărații de mai târziu aveau un *aerarium privatum*, cu fonduri pentru uzul lor personal, distinct de *fiscus*, administrat în interesul imperiului. (*Enciclopedia din 1911*)

⁵⁵† *Manus* – puterea tatălui asupra soției și asupra soțiilor fiilor săi.

⁵⁶† *Patria potestas* – autoritatea pe care un tată o avea asupra copiilor și a celorlalți descendenți.

⁵⁷† Îngrijirea celor nevoiași din societate – mâna stângă a guvernării.

⁵⁸† Sisteme de justiție și apărare națională – mâna dreaptă a guvernării.

⁵⁹† „Salome Alexandra (aprox. 78 î.Hr.), când partidul fariseic, aflat atunci la putere, a impus o hotărâre prin care tributul templului urma să fie aplicat prin lege.” – Alfred Edersheim, *The Temple*

⁶⁰† *Creștini instant*. Doar adaugă apă.

„Petru le-a zis: «Pocăiți-vă și fiecare dintre voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos pentru iertarea păcatelor; apoi veți primi darul Duhului Sfânt.»” (Fapte 2:38)

⁶¹† Exemplul organizării **anglo-saxone din jurul anului 600 d.Hr.** este relevant deoarece păstrează, într-o formă încă recognoscibilă, **modelul de organizare socială și comunitară** care reflectă atât structura timpurie a Bisericii, cât și principiile guvernării biblice anterioare centralizării statale. Acest sistem nu a apărut ca o invenție pur politică, ci ca o **ordine socială organică**, bazată pe responsabilitate personală, relații directe și autoritate limitată.

Structura era construită **de jos în sus**, nu de sus în jos. **Tithing-man** (literal „omul zecimii”) nu era un funcționar impus de o autoritate centrală, ci un **reprezentant ales sau recunoscut** dintre oameni, responsabil de bunăstarea și buna rânduială a **zece familii**. Rolul său era în principal **administrativ și relațional**, nu coercitiv: să medieze conflicte minore, să coordoneze ajutorul reciproc și să asigure că fiecare familie își împlinea responsabilitățile față de comunitate. Nicio familie nu era anonimă, iar nimeni nu era prea „departe” pentru a fi responsabil.

Hundredsman-ul supraveghea zece tithing-men (aproximativ o sută de familii), nu ca un stăpân, ci ca un **coordonator al coordonatorilor**, menținând coerența și cooperarea între grupuri. La rândul său, **ealdorman-ul** (literal „omul bătrân,” adică un elder) era un lider de rang mai larg, responsabil de un **shire** (aprox. o mie de familii). Importanța termenului *ealdorman* constă în faptul că el indică **vârstă, experiență și respect**, nu putere arbitrară. Autoritatea sa era una **morală și fiduciară**, nu una absolută.

Acest sistem prezintă mai multe paralele directe cu **modelul biblic**:

- organizarea în **grupuri mici, interconectate** (zeci, sute, mii), așa cum apare la Moise (Exod 18) și în Biserica primară;
- **alegerea liderilor din mijlocul poporului**, nu numirea lor de către o elită distantă;
- caracterul **titular și slujitor** al conducerii, nu dominator;
- menținerea **autonomiei familiei** ca unitate de bază a societății.

Un element esențial este că **nicio persoană nu trebuia să relaționeze direct cu mai mult de zece oameni** în mod constant. Această limitare naturală a relațiilor prevenea apariția birocrăției impersonale și a autorității abstracte. În același timp, permitea **coeziune socială puternică**, solidaritate și reacție rapidă la nevoi, crize sau amenințări.

Acest tip de organizare a contribuit la **reziliența societății** anglo-saxone: comunitățile puteau face față foametei, atacurilor sau abuzurilor tocmai pentru că nu depindeau de un centru îndepărtat, ci de **rețele locale de încredere și responsabilitate**. Este motivul pentru care asemenea structuri au fost ulterior **înlocuite deliberat** de sisteme centralizate (constabili, funcționari regali, birocrăție), care tratau oamenii nu ca familii și persoane responsabile, ci ca populație de controlat.

Din perspectivă ecleziologică, acest model ilustrează cum **Biserica timpurie funcționa ca un „trup viu,”** nu ca o instituție ierarhică rigidă. Elderii, diaconii și supraveghetorii nu exercitau autoritate coercitivă, ci **vegheau, slujeau și coordonau**, exact ca tithing-menii și ealdormenii. Comunitatea era legată prin **credință, jurăminte morale și dragoste**, nu prin constrângere legală.

Prin urmare, sistemul anglo-saxon nu este doar un fapt istoric, ci un **exemplu concret al modului în care principiile Împărăției lui Dumnezeu pot lua formă socială**: o ordine bazată pe familie, responsabilitate personală, slujire și autoritate limitată. El demonstrează că o societate poate fi **unită fără a fi centralizată**, guvernată fără a fi dominată și stabilă fără a fi opresivă – exact opusul modelelor statale care aveau să se impună ulterior.

⁶² „Această Biblie este pentru guvernarea poporului, de către popor și pentru popor.”

Prologul general al traducerii Bibliei lui John Wycliffe (1384), citat în Lincoln at Gettysburg: An Address (1906)

⁶³ Împărăția luată

Matei 2:6 „Și tu, Betleeme, în ținutul lui Iuda, nu ești nicidecum cea mai mică dintre căpeteniile lui Iuda; căci din tine va ieși un **Cârmuitor** (2233) care va cârmui pe poporul Meu, Israel.”

Matei 9:16–17 „Nimeni nu pune un petec de pânză nouă la o haină veche; căci peticul nou rupe din haină și ruptura se face mai rea. ¹⁷Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altfel burdufurile se sparg, vinul se varsă și burdufurile pier; ci vinul nou se pune în burdufuri noi și amândouă se păstrează.” *Isus nu a venit doar să reformeze Împărăția.*

Matei 21:43 „De aceea vă spun că **Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată** unui neam care va aduce roadele ei.” *Isus avea să o ia ca Preot și Împărat.*

Luca 13:9 „Și dacă va aduce **roadă**, bine; iar dacă nu, după aceea îl vei tăia.” *Corbanurile lumii erau practici lacome.*

Ioan 19:15, 19 „Ei **au strigat**: «Ia-L! Ia-L! Răstignește-L!» Pilat le-a zis: «Să răstignesc pe Împăratul vostru?» Preoții cei mai de seamă au răspuns: «**Noi n-avem alt împărat decât Cezarul.**»” *Împărăția a fost luată prin cuvintele propriei lor guri.*

Ioan 15:4 „Rămâneți în Mine și Eu în voi. După cum mlădița nu poate aduce roadă de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în Mine.” *Poporul trebuie să caute Calea.*

Ioan 15:8 – „**Tatăl** Meu este proslăvit prin aceasta: ca voi să aduceți multă roadă și să fiți astfel ucenicii Mei.”

Luca 12:32 – „Nu te teme, **turmă mică**; pentru că Tatăl vostru a găsit cu cale să **vă dea Împărăția.**”

Luca 22:29 – „Și **Eu rânduiesc pentru voi o Împărăție**, după cum Tatăl Meu a rânduit-o pentru Mine.”

Marcu 15:26 – „Deasupra Lui era scrisă vina Lui: **ÎMPĂRATUL IUDEILOR.**”

Fapte 17:7 – „Pe aceștia i-a primit Iason; și toți aceștia lucrează împotriva poruncilor Cezarului, spunând că este un alt împărat: Isus.”

1 Petru 2:9 – „Voi însă sunteți o seminție aleasă, **o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor deosebit** pe care Dumnezeu Și l-a câștigat ca să fie al Lui, ca să vestiți virtuțile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată.”

Vezi **Luarea și Dăruirea Împărăției**

⁶⁴ Geneza 12:5; Ezechiel 13:18–19; 22:25; Apocalipsa 18:13; Numeri 30:2 „Dacă un om face o juruință Domnului sau jură un jurământ ca să se lege printr-un legământ asupra sufletului său, să nu-și calce cuvântul; să facă întocmai după tot ce a ieșit din gura lui.” [jurământ / legământ].

⁶⁵ Matei 20:25; Marcu 10:42; Luca 22:25

⁶⁶ 2 Petru 2:3 „Și prin lăcomie vă vor face negoț cu voi prin cuvinte prefăcute; osânda lor de mult nu întârzie, și pieirea lor nu doarme.”

⁶⁷ Vezi Liturgia Bisericii în *Raportul Bisericii Libere*.

⁶⁸ **Euharistia** înseamnă mulțumire pentru oportunitatea de a dăru; comuniunea Bisericii consta adesea din saci de grâne sau pâine, nu doar dintr-o firimitură sau o azimă.

⁶⁹ *Praxis* este procesul prin care o teorie, o lecție sau o abilitate este pusă în practică, întrupată sau realizată.